

MĂNĂSTIREA HOREZU

PLAN DE MANAGEMENT

Mănăstirea Horezu

Patrimoniu Mondial

Plan de Management

©INP 2013

Institutul Național al Patrimoniului, București, str. Ienăchiță Văcărescu nr. 16, sector 4, cod 040157

Copyright-ul pentru tot textul, fotografiile și ilustrațiile sunt deținute de acele organizații sau persoane ce permit uzul lor.

Coordonatorul Planului de Management: **Institutul Național al Patrimoniului**

Dr. Daniela Mihai

Colectivul de elaborare: **Institutul Național al Patrimoniului**

Arhg. Ciprian Sandu

Arh. Cristina Ionescu

Arh. Anca Filip

Ist. Florentina Udrea

Arh. Iosef Kovacs

Radu Tulai

Părți interesate:

Mănăstirea Horezu

Stavrofora Marina Comănicu

Primăria Horezu

DI. Primar Ilie Fartat

Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Vâlcea

Dr. Florin Epure

Comunitatea locală

Fotografii, hărți și planuri :

Institutul Național al Patrimoniului

Website:

<http://www.sustcult.eu>

<http://www.sustcult.inp.org.ro/>

PREFAȚĂ

Planul de Management pentru Mănăstirea Horezu a fost realizat în cadrul proiectului proiectului european SUSTCULT, după o metodologie comună elaborată de partenerii proiectului.

Mănăstirea Horezu, monument istoric aflat pe Lista Patrimoniului Mondial, a fost inclus de Institutul Național al Patrimoniului în proiectul SUSTCULT (2011-2013). Proiectul implică 12 instituții din 7 țări (Italia, Slovenia, Grecia, România, Ungaria, Macedonia și Albania) provenind din diverse domenii.

Beneficiind de experiența partenerilor din celelalte țări partenere și de coordonarea Municipality Veneția, în dezvoltarea planului de management, Institutul Național al Patrimoniului împreună cu autoritățile locale, Primăria Horezu, Direcția Județeană pentru Cultură, Mănăstirea Horezu, alături de societatea civilă reprezentată de ONG-uri (Asociația Depresiunea Horezu, Fundația Sfinții Martiri Brâncoveni) și comunitatea locală au inițiat Planul de Management al Mănăstirii Horezu.

Planul de management descrie patrimoniul cultural, identifică valorile asociate, identifică obiectivele și principalele probleme, și apoi elaborează un plan de acțiuni pentru o dezvoltare sustenabilă în acord cu recomandările UNESCO pentru protejarea și salvagardarea patrimoniului cultural.

Planul de management trebuie să fie considerat un “document viu” capabil să evolueze și să se adapteze schimbărilor, condițiilor și rezultatelor monitorizărilor periodice asupra patrimoniului cultural.

Planul de management reprezintă un instrument esențial pentru Mănăstire Horezu, în vederea administrării și dezvoltării eficiente a patrimoniului, a resurselor culturale și joacă un rol important în implicarea și conștientizarea comunităților asupra valorii universale excepționale a ansamblului.

MULȚUMIRI

Institutul Național al Patrimoniului își exprimă sincerele mulțumiri partenerilor noștri, pentru solitudinea cu care au întâmpinat efortul comun în elaborarea planului de management. În cadrul conferințelor și diverselor întâlniri, strânsa interacțiune cu partenerii noștri a condus la rezultate bune ce stau la baza unui parteneriat solid și sustenabil !

Mănăstirea Horezu, Stareța Stavrofora Marina Comănicu
Primăria Horezu, Dl. Primar Ilie Fartat
Asociația Depresiunea Horezu, dl. Eugen Săvulescu
Fundația Sfinții Martiri Brâncoveni, d-na Mioara Lujanschi
Arhitect Ștefan Mănciulescu

Totodată, aducem mulțumiri partenerilor noștri externi din cadrul proiectului SUSTCULT cu ajutorul cărora am dezvoltat metodologia comună și am realizat planul de management.

SUMAR

		Pagină
	PREFAȚA	4
	MULȚUMIRI	4
Partea I-a	Introducere	6
I.1	Viziune	6
I.2	Descrierea monumentului istoric	7
	a) Locație	7
	b) Descrierea ansamblului	8
	c) Limite	18
	d) Valori	19
	Conservare, autenticitate și integritate	20
I.3	Regimul de proprietate	24
I.4	Cadrul legislativ	25
Partea a II-a	Management și obiective	30
2.1	Obiective generale ale planului de management	30
2.2	Probleme și amenințări ce afectează situl	31
2.3	Obiective specifice și strategii	36
2.4	Planul de acțiune	41
Anexe		55

Partea I-a

Introducere

I.1 Viziunea

Mănăstirea Horezu, monument înscris din 1993 în Lista Patrimoniului Mondial, este cel mai valoros ansamblu monastic ce aparține stilului arhitectural brâncovenesc.

Viziunea de termen lung, în ceea ce privește mănăstirea Horezu, este construită pe necesitățile de bază de a proteja, conserva, dezvolta, studia și transmite cunoașterea și înțelegerea valorii patrimoniului cultural și transmiterea acestor valori generațiilor prezente și viitoare.

Se va implementa un sistem de management capabil să susțină valoarea universală deosebită a Mănăstirii Horezu, să promoveze patrimoniul tangibil și imaterial al zonei, să evidențieze poziția de excepție a acestui ansamblu în cadrul artei și arhitecturii brâncovenești.

Drept urmare, Mănăstirea Horezu va deveni un centru cultural și spiritual central în dezvoltarea sustenabilă a zonei, bazată pe un consens între factorii locali, regionali și organismele internaționale, fiind o sursă a identității comunității.

Prin planul de management ce urmează a fi implementat, Mănăstirii Horezu îi vor fi conservate și protejate valorile universale, datorită cărora este recunoscută și de către generațiile prezente și viitoare.

Această dezvoltare durabilă a ansamblului se va face menținând un echilibru între păstrarea, promovarea aspectelor specifice vieții monastice și exploatarea sustenabilă a valorilor culturale și economice ale sitului.

Pe viitor, Mănăstirea Horezu se va dezvolta în strânsă legătură cu orașul Horezu și cu celelalte unități administrativ teritoriale din jurul său, prin intermediul unei politici integrate, interdependente de dezvoltare a zonei, păstrând și dezvoltând destinația sa inițială de ansamblu monahal.

Patrimoniul imaterial este reprezentat de multitudinea tradițiilor zonei, dintre care cea mai renumită este ceramica tradițională de Horezu, înscrisă în Lista UNESCO a Patrimoniului Imaterial. Pentru valorificarea patrimoniului imaterial din zonă, orașul Horezu va reprezenta locul de întâlnire pentru diferitele festivaluri, meșteșuguri și obiceiuri tradiționale, sursa bogatului patrimoniu imaterial al zonei.

Zona în care se află mănăstirea Horezu va beneficia de oportunitățile socio-economice oferite printr-o promovare integrată a patrimoniului cultural și natural.

Din punctul de vedere al educației, mănăstirea Horezu va reprezenta un centru de cercetare și diseminare a valorilor culturale, prin asumarea unui rol important în cercetarea epocii brâncovenești din România și va fi o sursă a creșterii industriilor creative.

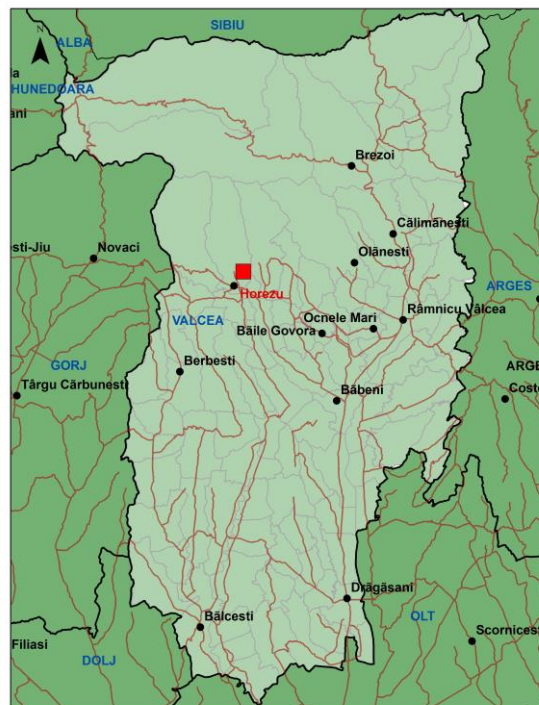
1.2 Descrierea Mănăstirii Horezu

a) Locație:

Ansamblul mănăstirii Horezu este situat într-un peisaj pitoresc cu dealuri împădurite și în proximitatea râului Romanii, la 5 km în direcția nord de drumul național 67 (DN67) ce leagă principalele orașe Râmnicu Vâlcea și Târgu Jiu pe partea stângă a văii Romanilor la 570 metri altitudine.

Adresa: Strada Mănăstirii, Orașul Horezu, Județul Vâlcea, Cod 245800.

Coordonate geografice: 45 10' 11.577"N, 24 0' 26.358"E

b) **Descrierea ansamblului**

Un domnitor bogat, educat în spiritualitatea și cultura occidentală, Constantin Brâncoveanu se considera moștenitor al dinastiei Basarabilor, dar și descendent al Imperiului Bizantin. Puternica sa relație cu Bizanțul, înțelegerea situației politice a epocii lui caracterizate de constrângerea crescândă a regimului otoman în Balcani și expansiunea Imperiului Habsburgic în Sud, marchează proiectele lui politice și culturale. Domnitorul și familia sa au fost ctitorii a numeroase ansambluri monastice și biserici din Valahia, împodobite cu fresce, bogat ornamentate cu iconostase și elemente decorative.

Acest efort artistic, al ctitoririi, a fost urmat de mulți alți nobili și demnitari ai bisericii, înflorind în curentul artistic brâncovenesc, ce reprezintă o sinteză între arta orientală bizantină și arta occidentală, în mod deosebit cea venețiană.

Mănăstirea Horezu a fost ctitorită de Constantin Brâncoveanu (1688 - 1714); construcția a început în 1690 și a fost încheiată și extinsă de către stareții: Dionisie Bălăcescu în 1734 -1735, Hrisant, între 1829 și 1854 și Ioanichie între 1854 și 1873. Mănăstirea a fost avariata în timpul cutremurului din 1738 și în timpul războaielor turco – austriece și ruso – turce din 1716-1718 și 1787-1789.

În secolul al XIX-lea, marele boier Grigore Brâncoveanu, strănepotul domnitorului, a întreprins reparații și lucrări de extindere a ansamblului (1827), ce vor fi continuate ulterior de către arhimandritul Hrisant. Fosta mănăstire de călugări, a devenit mănăstire de maici în 1862.

Lucrări de reparații notabile ale ansamblului mănăstiresc au fost întreprinse în 1872 și 1882. Etape cheie în restaurarea sistematică au fost întreprinse între anii 1907 – 1912, la inițiativa Comisiunii Monumentelor Istorice și mai târziu în 1957 – 1974, inițiate de Direcția Monumentelor Istorice. Restaurarea amplă a picturii mării biserici a fost începută în anul 1995.

Mănăstirea Horezu este astăzi cea mai bine păstrată mănăstire aparținând artei brâncovenești.

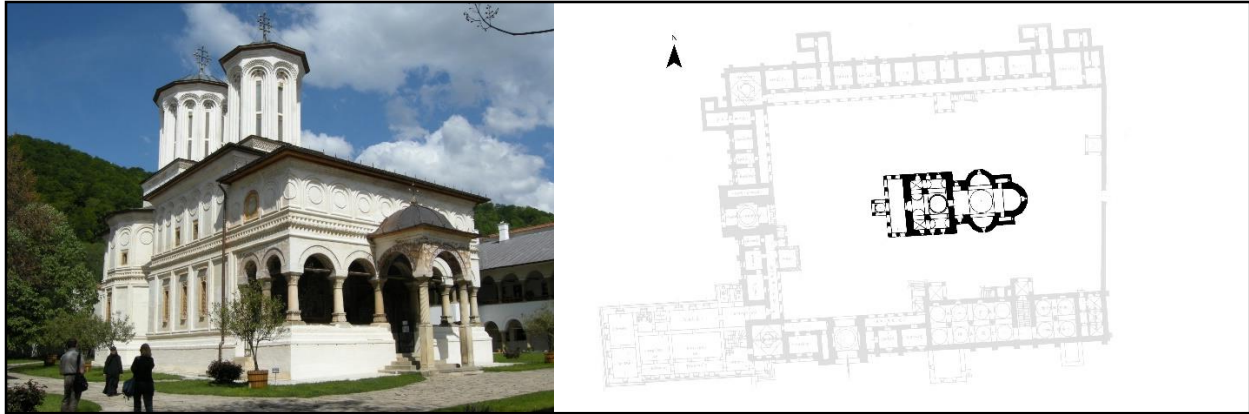
Ansamblul de la Horezu prezintă un complex program original ce nu poate fi regăsit în altă parte a Valahiei. Ansamblul este dispus conform principiilor Ordinului Athonit, în jurul Bisericii Mari, împrejmuită cu un zid, în apropierea bolniței și înconjurată de schiturile Sfinții Apostoli și Sfântul Ștefan, integrate în ansamblul principal și așezate în afara incintei principale spre cele patru puncte cardinale. Dispunerea generală este simetrică pe axa est-vest, conform influenței artei renascentiste, schiturile formează un plan cruciform.

Ansamblul Mănăstirii Horezu cuprinde:

- a) Biserica Mare
- b) Palatul Domnesc
- c) Trapeza și paraclisul
- d) Foișorul lui Dionisie
- e) Clopotnița
- f) Incinta interioară
- g) Curtea exterioră

Incinta formează un patrulater, în jurul bisericii, cuprinzând pe latura de sud palatul domnesc, stăreția, biblioteca, clopotnița, pe latura de vest, foișorul lui Dionisie, trapeza cu paraclisul și pe celelalte laturi ale chiliilor. În exterior, clădirile incintei se termină prin ziduri înalte, prezentând unele decroșuri (paraclisul), întărite din loc în loc prin contraforți. Zidul de nord se continuă spre vest și est pe o lungime considerabilă.

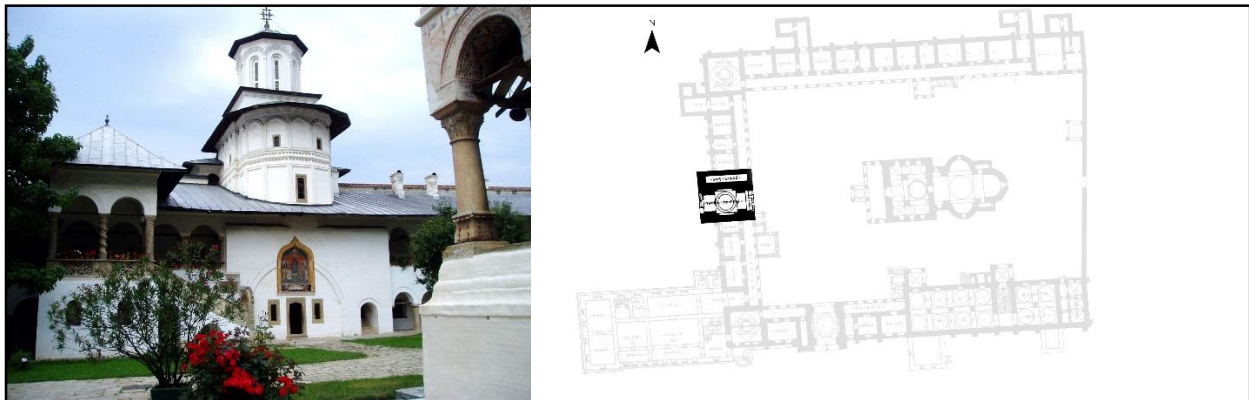
Biserica Mare, Biserica Sfinților Constantin și Elena este de plan triconc, cu pronaos supralărgit, ce aduce aminte de modelul inspirat de biserica Mănăstirii Argeșului (1512-1517). Absidele sunt poligonale, iar absida altarului este decroșată și are două absidiole. Pronaosul este supra-lărgit. Pridvorul are arcade în plin cintru sprijinite pe opt coloane cilindrice plus două semicoloane angajate. Turla cu douăsprezece laturi poziționată deasupra naosului este sprijinită în interior pe arce și masive de zidărie, cele dinspre apus adâncite cu câte o nișă înaltă. Turla octogonală așezată peste pronaos este sprijinită în interior pe zidul ce-l desparte de naos și pe două puternice coloane în mijlocul încăperii, coloane legate prin arcuri de zidurile acesteia. Spațiile periferice ale pronaosului sunt acoperite cu bolți cilindrice pe cele trei laturi și cu bolți a vela în colțuri. Pridvorul este acoperit cu trei calote sprijinite pe arce și console. El este precedat de un pridvor sprijinit pe două coloane canelate. Decorație exterioară este compusă dintr-un rând de panouri dreptunghiulare la registrul inferior și un rând de firide arcuite la registrul superior, toate decorate cu câte un cerc din stucatură în timpan și despărțite printr-un brâu format de un tor cu ornamente din stucatură cuprins între două rânduri de zimți la biserică, turlă și bazele turelor. Aceleași arcade sunt și la ferestrele turelor.

În interiorul pronaosului, nivelul inferior al zidurilor este în totalitate acoperit de tablouri votive ale lui Constantin Brâncoveanu, soția acestuia și cei 11 copii. Partea de vest a pridvor este în întregime ocupată cu o reprezentare mare a Judecării de Apoi. Iconostasul de lemn sculptat este de o valoare excepțională, combinând elemente decorative al artei estice și vestice.

Paraclisul de deasupra trapezei este în plan pătrat și deasupra acestuia găsim o turlă peste naos, cu un pridvor deschis. Picturile murale și iconostasul fac dovada unei noi exprimări iconografice și stilistice, ce combină perioada post-bizantină cu tradiția locală sub influența mării personalități a prințului Constantin Brâncoveanu și a starețului mănăstirii. Această nouă exprimare conține o înțelegere premodernă a rolului imaginii plastice în mesajul spiritual și religios pus împreună cu rolul politic, istoric și educațional. Școala artistică, în special cea a picturii murale și picturii de icoane, stabilită la Mănăstirea Hurezi la începutul secolului al XVIII-lea, fiind o sinteză între arta orientală bizantină și arta occidentală, prezintă o influență esențială în arta religioasă și arhitectura din zona Balcanilor, răspândindu-se din Valahia în vecinătățile ortodoxe.

Palatul domnesc care cuprinde jumătatea dinspre est a laturii sud a incintei mănăstirii, este alcătuit din două nivele: subsol înălțat, ocupat de două pivnițe mari cu bolți rezemate pe ziduri și puternice masive de zidărie în centrul încăperilor (trei la un beci și unul la celălalt). Nivelul doi are acces prin două scări de piatră prin care se ajunge la câte un foișor, el cuprinde un salon mare și unul mai mic, despărțite printr-o sală și acoperite cu bolți sprijinite pe ziduri și, în centrul încăperilor, pe coloane groase de piatră de formă tronconică; la extremitatea est a palatului se află apartamentul domnului, compus dintr-o cameră mare cu boltă stelată, alta mai mică și closetul, formând un ieșind pe latura exterioară a incintei, cu acces printr-o galerie de zid.

Trapeza și paraclisul se află pe latura vest a incintei, formând un ieșind în exteriorul zidului de incintă. Construcția se dezvoltă pe două două niveluri.

- 1) Parterul este ocupat în întregime de trapeză, încăpere joasă cu o cupolă mare sprijinită la est și vest pe două puternice arce dublouri și cu câte o nișă adâncită în pereții de sud și nord.
- 2) Etajul este ocupat de paraclis, la care se ajunge prin două scări de piatră ce încadrează clădirea. Paraclisul se prezintă ca o biserică de tip dreptunghiular, cu absidă poligonală decroșată, naos și pridvor deschis, cu arcade sprijinite pe șase coloane și două semicoloane cilindrice de piatră monolit. Turla este octogonală, poziționată deasupra naosului și sprijinită în interior pe picioare de zidărie în colțuri. Decorația exterioară este compusă dintr-un rând de firide

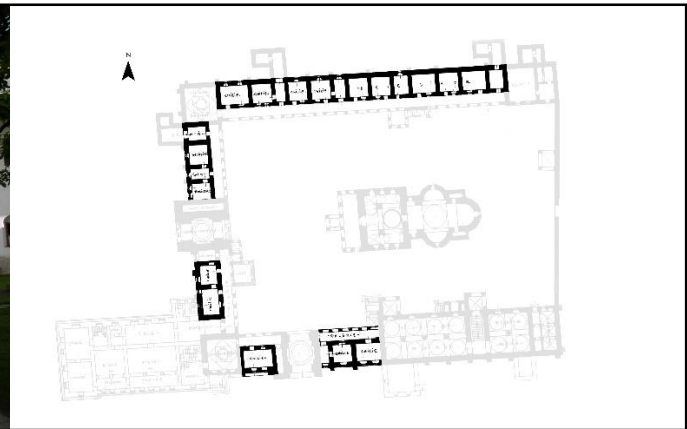
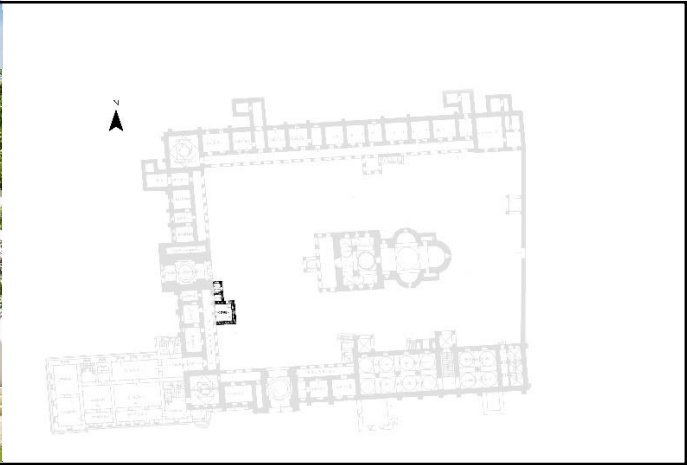
dreptunghiulare la registrul inferior și altul de firide arcuite la registrul superior, despărțite printr-un brâu (un tor între două rânduri de zimți), cu arcade zimțate la ferestre.

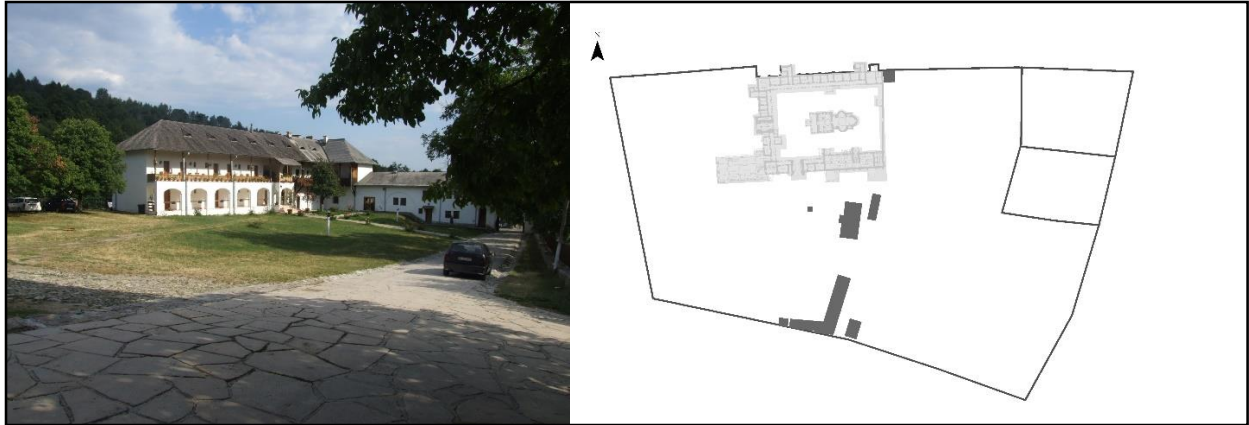
Clopotnița este o ridicată pe un plan pătrat și decorată, deasupra nivelului corpului de construcții din care face parte, cu două registre de firide (cele de jos dreptunghiulare, cele de sus arcuite), despărțite printr-un brâu obișnuit (un tor cuprins între două rânduri de zimți). Sub clopotnița un gang boltit asigură intrarea în curtea interioară a mănăstirii.

Incinta interioară formează un patruleter în jurul bisericii, cuprinzând pe latura sud palatul domnesc, stăreția, biblioteca, clopotnița pe latura vest Foișorul lui Dionisie, trapeza cu paraclisul și în continuare chilii dispuse pe două nivele.

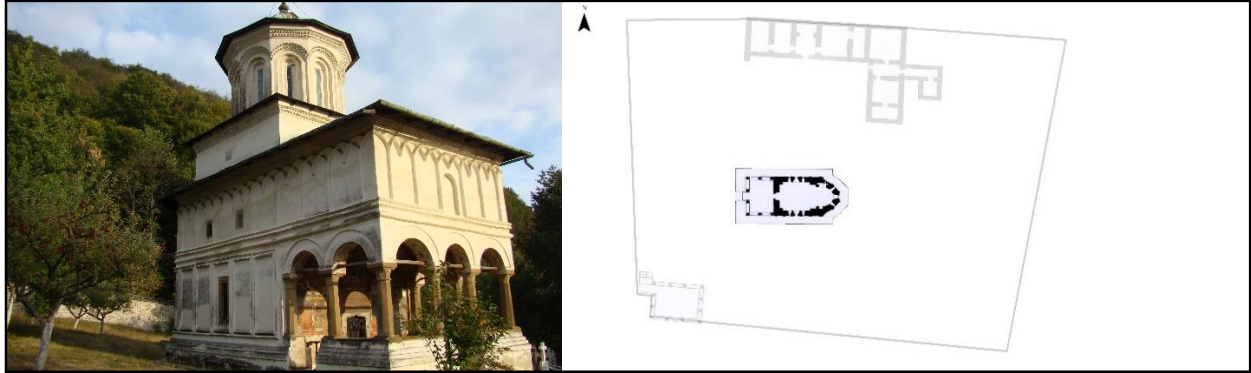
Chiliile sunt dispuse pe galerii deschise cu arcade în plin cintru sprijinite pe coloane de piatră, la fel pe latura de nord, ocupată numai de chilii și camere gospodărești, cu un **foișor** sprijinit pe coloane sculptate. Latura de est se închide printr-un zid înalt, străpuns de un rând de metereze la cca 5m înălțime; alipit de zid spre nord, se află o cișmea cu baldachin sprijinit în față pe 2 coloane tronconice cu capitele sculptate. În exterior, clădirile incintei se termină prin ziduri înalte, prezentând unele ieșinduri (paraclisul, closete) și întărite din loc în loc prin contraforți. Zidul nord se continuă spre vest și est pe o lungime considerabilă. În capătul vestic al laturii de sud s-a ridicat la mijlocul sec. XIX un edificiu pe trei nivele cu acces dinspre incinta interioară dar și din afara ei.

Curtea exterioară a fost amenajată ca o anexă pentru nevoile gospodărești ale mănăstirii, probabil o dată cu celelalte clădiri. Cu timpul, unele din construcții au dispărut, au apărut în schimb altele noi, încât aspectul ei nu corespunde decât parțial cu cel original.

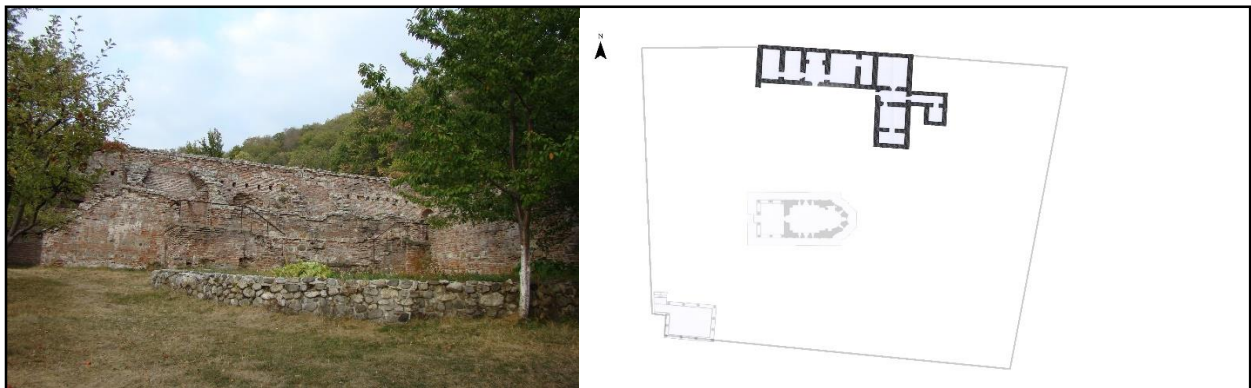
Ansamblul Bolniței este ușor înălțat pe o platformă situată la est de incinta mare a mănăstirii și cuprinde, la rândul său, o incintă proprie, cu biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului, în centrul ei, ruina spitalului și "foisorul". Ansamblul ridicat între 1696-1699 este ctitoria doamnei Maria, soția lui Constantin Brâncoveanu. A fost reparat între 1793-1796 și restaurat între 1961-1971.

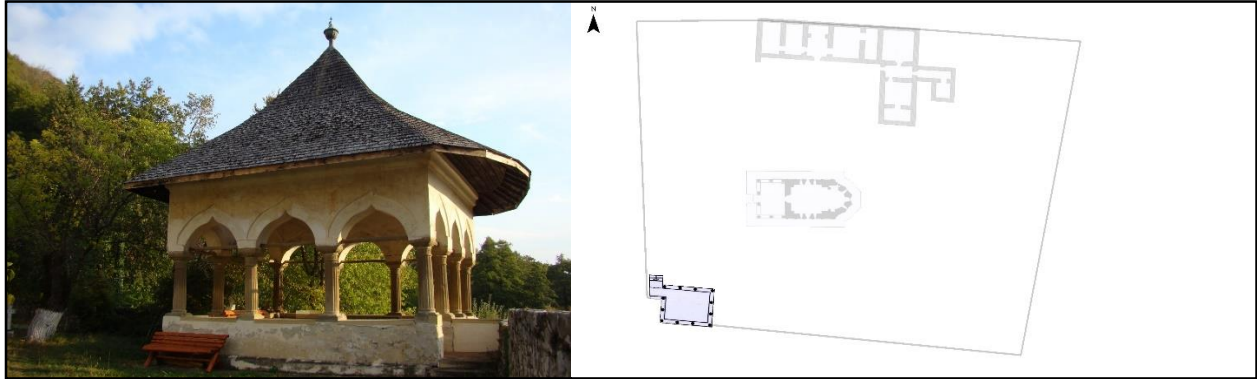
Biserica bolniței (1696-1699) are un plan dreptunghiular, cu altar, naos și pridvor deschis, fără pronaos, cu o turlă.

Pictura a fost executată de zugravii Preda și Nicola. În pridvor, ne întâmpină o compoziție alegorică, unică în epocă - *Viața adevăratului călugăr*. Într-o sugestivă contrapunere semantică, ca pandant al acestei scene apare figura *Arhimandritului Ioan*. Văzută tot în cheie alegorică este compoziția *Corabia creștinătății*, pictată în registrul imediat superior, între două scene dedicate Maicii Domnului, care flanchează icoana de hram.

Tabloul votiv din naosul bisericii introduce, alături de Constantin Brâncoveanu și de Doamna Maria, care este ctitorul principal, figura bunicului acesteia – Antonie Vodă din Popești – și a tatălui său – Radu Postelnicul.

Casa bolniței (spitalul) se afla pe latura de nord a incintei bolniței. A fost distrusă la 1787-1788 și reparată între anii 1793-1796. S-a conservat ca ruină în campania de restaurare întreprinsă de Direcția Monumentelor Istorice 1957-1964.

Foisorul Doamnei Maria a fost ridicat pe un plan pătrat la începutul secolului XVIII. Este un edicol cu arcade în acoladă ridicat pe o pivniță, în colțul sud-vestic al incintei bolniței. El este simbolic pentru gustul deschiderii spre natură al arhitecturii brâncovenești.

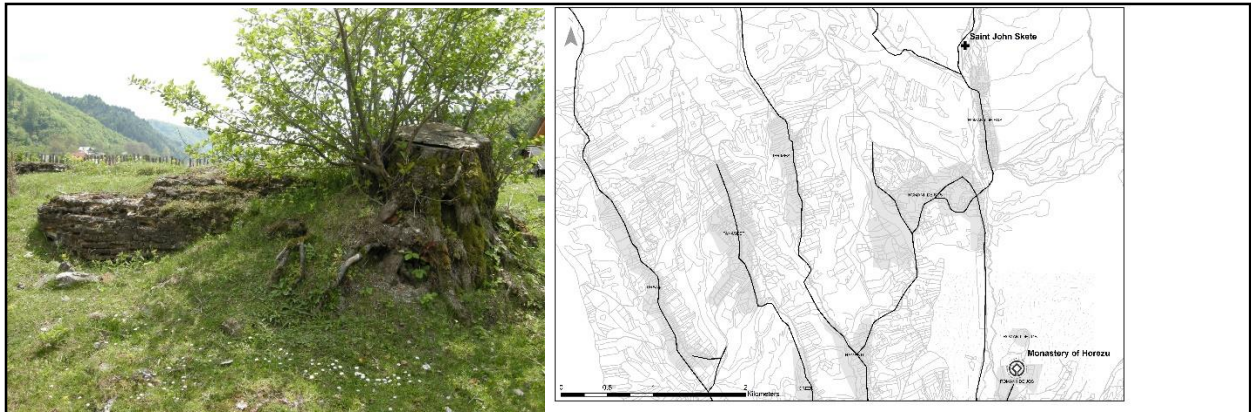
Ansamblul Schitului "Sfinții Apostoli Petru și Pavel" a fost construit în 1698 și cuprinde o incintă restrânsă, amplasată la nord de incinta mare a mănăstirii, cu biserica așezată în centrul ei și un corp de chilii pe latura de nord. Este ctitoria lui Constantin Brâncoveanu, fiul cel mare al Domnitorului, fiind ridicat și „prin osteneala” arhimandritului Ioan, starețul Mănăstirii Hurezi, înfățișat alături de Domnul însoțit de doi dintre fiii, Constantin și Ștefan în biserică. Frumoase motive decorative vegetale, pe fond alb, particularizează acest ansamblu mural în contextul întregii picturi brâncovenești. Pe peretele de nord al naosului au fost pictați *Matei Basarab și Doamna Elina*, ctitorii refacerii bisericii din mănăstirea Negru Vodă din Câmpulung, așezământul din care provenea egumenul Ioan. Biserica a fost construită în 1698 și pictată în 1700. Are plan dreptunghiular, pronaos, naos și un altar tripartit, cu o turlă pe naos. Pictura interioară este semnată de zugravii ieromonahi Iosif și Ioan. Schitul, reparat după 1746, a fost restaurat între 1957 și 1964.

Chiliile, pe două niveluri, ridicate în 1698, reparate după 1746 când se afla în stare de ruină, au fost reconstituite între 1929-1935 și restaurate între anii 1961-1971, (stăreția, azi dispărută, se afla în colțul sud-vestic al incintei). Zidurile incintei au fost refăcute după 1990.

Ansamblul Schitului „Sfântul Ștefan” este ctitoria din 1703 a beizadelei Ștefan, cel de-al doilea fiu al lui Constantin Brâncoveanu. Este situat la cca. 500 m. depărtare spre vest față de mănăstire, în zăvoiuil apei Romani. Schitul cuprinde o incintă cu biserica așezată în centrul ei, două corpuri de chilii la nord și ruinele unei clopotnițe. Biserica este un edificiu armonios proporționat, o biserică de mici dimensiuni, de plan triconc, fără pridvor și cu o turlă pe naos. Pictura a fost executată de zugravii Istrate și Hranite. Între 1954-1958 schitul a fost restaurat după o lungă perioadă de abandonare.°

Chiliile s-au refăcut parțial împreună cu zidul de incintă la restaurarea din 1958. Se păstrează în ruine doar chiliile de pe latura de sud.

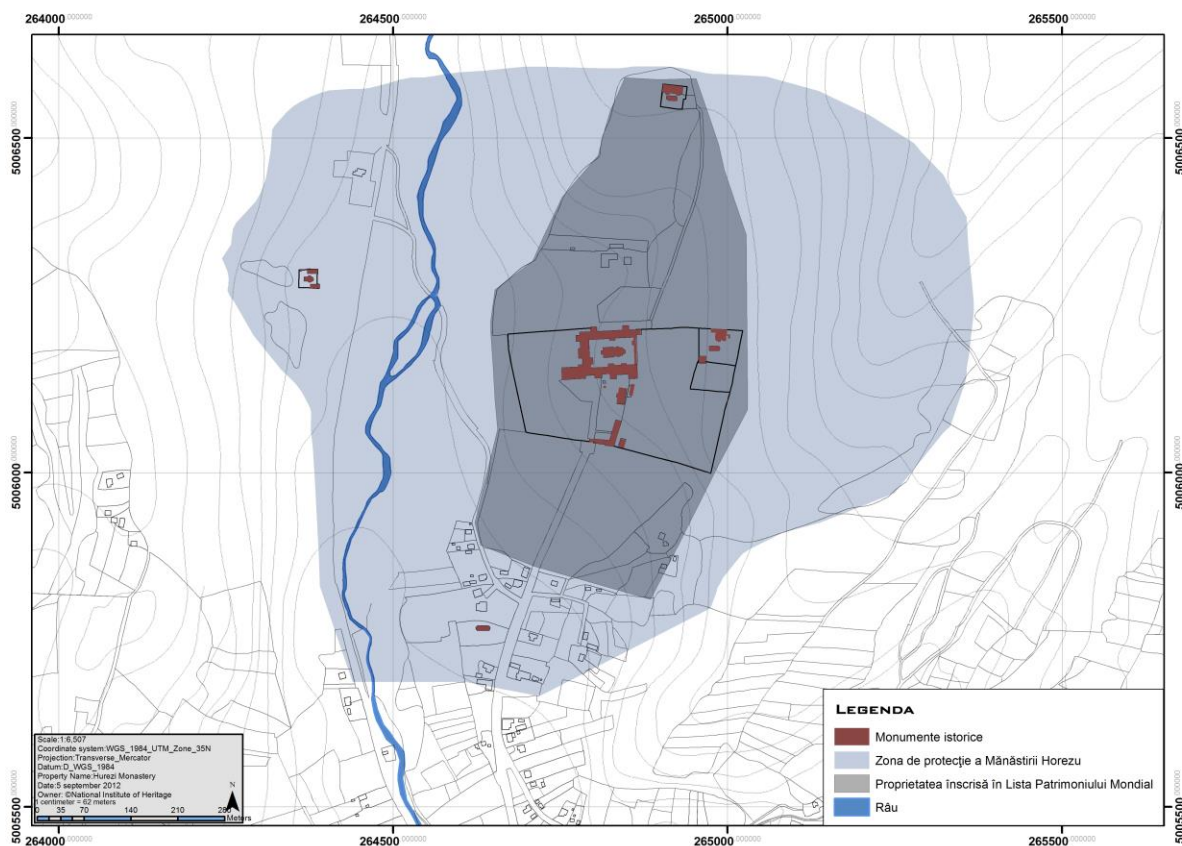
Schitul Sf. Ioan, păstrat doar sub formă de ruine, a fost amintit în documente la 10 martie 1682 și 10 martie 1689, când capătă unele scutiri de dări. La 20 mai 1695 monahul Ioan, egumenul schitului, îl închină domnului Constantin Brâncoveanu, arătând că este făcut de moșii săi. Este părăsit de călugări în perioada 1870-1877, în urma distrugerilor provocate de revărsarea râului Hurezi.

c) Limite¹:

Zona de protecție cuprinde un teritoriu mai vast, care asigură în primul rând protecția bunului înscris, dar și a valorilor cadrului natural înconjurător, a perspectivelor valoroase asupra monumentului și a celor dinspre acesta spre cadrul său natural.

La nord limita zonei de protecție o constituie parcela schitului Sf. Apostoli, la est culmea dealului Coasta Mănăstirii, la sud se continuă în vecinătatea parcelei bisericii parohiale Romanii, la vest urmează traseul străzii Romanii, cuprinde teritoriul schitului Sf. Ștefan și se închide pe limita nordică.

N°	NAME	AREA_HA
1	Zona de protecție Hurezi	78.9
2	Proprietate înscrisă în Patrimoniul Mondial	22.4

¹ Vezi Anexa 2

d) Valori:

Regiunea “Oltenia de sub Munte”, unde este așezat ansamblul monastic Hurezi, este o zonă de foarte mare importanță spirituală și economică. Dintre toate punctele de reper din zonă, ansamblul monastic Hurezi este cel mai valoros monument Brâncovenesc, ce adăpostește valori unice, fapt susținut și de locul său în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Ansamblul monastic Hurezi este un spațiu unic din punct de vedere spiritual, cultural și istoric. Prin intermediul strategiei ce urmează, urmărim să reactualizăm aceste aspecte și să transformăm mănăstirea într-un centru al dezvoltării culturale, un motor al activităților sociale și culturale din zonă, și să devină principalul centru de cercetare al epocii brâncovenești în România.

Clădită în 1690, în Valahia, de către Prințul Constantin Brâncoveanu, mănăstirea Horezu, este o capodoperă a stilului „brâncovenesc”. Este cunoscută pentru puritatea arhitecturală și echilibru, bogăția detaliilor sculpturale, tratarea compozițiilor pe teme religioase, portretele votive și lucrările de pictură decorativă. Școala de pictură murală și de icoane stabilită la mănăstire în secolul al XVIII-lea era faimoasă în toată zona Balcanilor. Ansamblul mănăstirii Horezu este, fără îndoială, cea mai valoroasă expresie a stilului brâncovenesc de artă și arhitectură religioasă. Această remarcabilă înflorire a culturii post-bizantine la începutul secolului al XVIII-lea joacă un rol important în evoluția artistică a regiunii Balcanilor în secolele XVIII și XIX.

Criteriile de înscriere

Ansamblul Mănăstirii Horezu este cea mai importantă ctitorie a Prințului Constantin Brâncoveanu și reprezintă o capodoperă a artei brâncovenești care este o sinteză între arta orientală bizantină și arta occidentală, în special cea venețiană.

Școala de pictură murală inaugurată aici în sec. XVIII, cu programul său iconografic original și expresia sa de valoare excepțională, ca și arhitectura brâncovenească erau recunoscute în epocă și au iradiat în toată vecinătatea ortodoxă.

Criteriul ii: Școala artistică, în special cea a picturii murale și icoanelor, înființată la Mănăstirea Horezu la începutul sec.XVIII, reprezentând o sinteză între arta orientală bizantină și arta occidentală, a exercitat o influență profundă în arta și arhitectura religioasă din regiunea Balcanilor, răspândindu-se din Valahia în toată vecinătatea ortodoxă.

Comisia a înscris situl în Lista de Patrimoniu Mondial sub criteriul (ii) în Decembrie 1993.

CONSERVARE, AUTENTICITATE ȘI INTEGRITATE

Restaurarea științifică a contribuit la menținerea unei stări bune de conservare a sitului Mănăstirii Horezu, la menținerea intactă a valorilor sale, iar în același timp asigurându-se de permanenta întreținere a sa. Conservarea monumentului în cele mai bune condiții este asigurată de legislația privitoare la protejarea monumentelor din România. Restaurarea a prezervat și a scos la iveală toate valorile artistice originale ale sitului Mănăstirii Horezu, fără a le modifica. Stilul său unitar a fost prezervat în întregime, având în vedere că elementele adăugate ulterior, unele având o valoare deosebită, se potrivesc armonios în ansamblu. Alte dovezi ale autenticității includ pictura murală, foarte bine prezervată în starea originală, inscripțiile pictate sau sculptate, inventarul original de patrimoniu mobil: iconostasuri, obiecte liturgice, candelabre, icoane.

INTEGRITATE ȘI AUTENTICITATE

Mănăstirea Horezu a fost supusă unui număr de reparații și restaurări de la ctitorirea sa. Acoperișul a fost înlocuit în 1827 și o serie de reparații au fost întreprinse în 1872. Lucrările de reparații generale au fost întreprinse de Comisiunea Monumentelor Istorice între 1907 -1912. Chiliile schitului Sfinții Apostoli au fost restaurate în 1952 – 1953, iar schitul abandonat Sfântul Ștefan a fost restaurat în 1952. Urmând reparării sistemului de alimentare cu apă în 1957 – 1959, un program amplu de restaurare a început în 1960 sub îndrumarea Direcției Monumentelor Istorice. Cercetări detaliate au fost urmate de restaurarea Bisericii Mari (incluzând pereții exteriori pictați), Palatul Domnesc și majoritatea celorlalte clădiri din incintă.

Autenticitate. Gradul de autenticitate al Mănăstirii Horezu este ridicat. Lucrările de restaurare ce au avut loc din anii 1960 au avut ca efect creșterea gradului de autenticitate, prin aducerea la lumină a unor elemente ascunse și prin înlăturarea unor adăugiri din intervenții ulterioare.

STAREA DE CONSERVARE

Intervenții de conservare. Conservare: 90% din Biserica Mare a fost restaurată și consolidată; șanțurile pluviale au fost refăcute; încălzirea prin podea a fost instalată, iar frescele interioare și ale paraclisului au fost restaurate; frescele exterioare necesită a fi restaurate.

Mănăstirea Hurezi este o mărturie fizică și vizuală al măreției de altă dată al unuia dintre cele mai mari stiluri arhitecturale din Balcani, stilul brâncovenesc. Reprezintă o capodoperă, ce este deosebită prin puritatea arhitecturală și echilibru, bogăția detaliilor sculptate, tratarea compozițiilor religioase, portretele votive și elementele decorative pictate.

Caracteristicile sale artistice și arhitecturale îi conferă unicitate în arhitectura României, precum și în arhitectura sud-estului Europei.

Fiind cel mai mare și mai dezvoltat ansamblu monastic din Valahia, Mănăstirea Hurezi ne arată puterea și influența prințului Constantin Brâncoveanu la apogeul cărmuirii sale. Epoca sa

reprezintă o perioadă cheie din istoria României, când cultura post-bizantină la începutul secolului al XVIII-lea a jucat un rol foarte important în evoluția artistică a regiunii Balcanilor în secolele XVIII și XIX. În incinta principală, în vecinătatea Bisericii Mari este situat muzeul mănăstirii, muzeu ce păstrează multe obiecte de cult importante (patrimoniul mobil) și multe alte piese liturgice din mănăstire.

Biserica Mare are hramul Sfinții Împărați Constantin și Elena, fiind destinată a fi necropola familiei domnitorului Constantin Brâncoveanu. Anual este sărbătorit acest eveniment în data de 21 mai. Mănăstirea Hurezi reprezintă o valoare în diversitatea culturală a zonei și punerea sa în valoare ajută la dezvoltarea turismului din zonă.

Zona este caracterizată și de un bogat patrimoniu imaterial cu implicații la nivelul activităților educative, dar și de agrement.

Faimosul târg de ceramică „Cocoșul de Hurezi” are loc în fiecare lunie, iar meșteri ceramiști din toată țara își expun lucrările.

Valorile sitului înscris pe Lista Patrimoniului Mondial au fost menținute prin lucrările de restaurare și conservare întreprinse după înscrierea monumentului. Planul urbanistic al orașului Horezu a fost adoptat în 2009, incluzând reguli precise pentru zona de protecție a Mănăstirii Hurezi.

Toate clădirile ce compun ansamblul Mănăstirii Hurezi sunt prezervate în așezarea originală cu picturi murale, iconostasul din lemn sculptat; decorarea cu piatră sculptată și elementele decorative din stucatură ale arhitecturii exterioare și interioare. Lucrările de restaurare și conservare ale mănăstirii făcute după înscrierea monumentului în Lista Patrimoniului Mondial au fost aprobate în conformitate cu legislația în vigoare și cu cerințele ce privesc atestarea specialiștilor. Aceasta este calea prin care autenticitatea monumentului a fost asigurată.

Ansamblul Mănăstirii Horezu - stare fizică:

Biserica Sfinții Constantin și Elena a făcut obiectul unor lucrări de restaurare și consolidare care s-au încheiat în 2007 cu executarea drenului perimetral bisericii și refacerea tencuielii exterioare. În prezent prezintă următoarele degradări:

- datorită existenței unei umidități de capilaritate remanente, după terminarea lucrărilor, la nivelul soclului au apărut fenomene de fisurare și exfoliere a tencuielii.
- ca urmare a schimbării învelitorii vechi cu învelitoare nouă din tablă de cupru, pe piatra din care s-au executat trotuarele au apărut pete verzi datorită sărurilor de cupru formate pe învelitoare și care s-au scurs pe trotuare.

Palatul domnesc, care în prezent are ca funcțiune principală aceea de muzeu, ca urmare în principal a repetatelor mișcări seismice precum și a tasării diferite a foșoarelor în raport cu corpul principal al clădirii, prezintă următoarele degradări:

- fisuri la cheile arcelor dublou în Sala mare
- fisuri pe diagonala bolții încăperii estice
- la foșor fisuri și crăpături în arcadele și bolțile de peste parter și etaj

- crăpătură tangentă la perete, în lungul scării care se continuă cu crăpătura transversală din partea superioară a scării

Trapeza și paraclisul prezintă următoarele degradări:

- la trapeză nu se observă degradări
- la paraclis există degradări moderate – crăpătură în cheia bolții de peste pridvor pe toată lungimea acestuia care afectează îngrijorător integritatea picturii și stratul suport al frescei

Foișorul lui Dionisie prezintă următoarele degradări:

- fisuri moderate în cheile arcașelor de la etaj
- fisuri în pardoseala foișorului de la etaj
- crăpături înclinate în pereții transversali ai parterului

Clopotnița nu prezintă degradări structurale.

Incinta interioară prezintă următoarele degradări moderate:

• **la corpul de chilii vest:**

- se constată o fisură longitudinală generalizată pe linia cheilor de boltă la pridvorul de la etaj, fisuri și crăpături în buiandrugi unora dintre golurile de uși din zidurile transversale de la parter și etaj.
- fisură/crăpătură longitudinală la pardoseala de dale din cărămidă fixate pe planșeul de lemn de peste parter, de-a lungul parapetului pridvorului.
- fisuri transversale în zona sudică a corpului de vest în vecinătatea foișorului lui Dionisie
- tencuieli macerate sau desprinse de pe suport ca urmare a umidității de capilaritate.

• **la corpul de chilii nord:**

- se constată umiditate de capilaritate la parte inferioară
- a peretelui cămării
- tencuială macerată pe latura spre incintă

• **zidul de est și fântâna:**

- zidăria este în stare bună dar la intersecția cu acoperișul fântânii sunt zone de umiditate de infiltrație a apelor meteorice și atac biologic.
- fântâna are coloanele din piatră degradate – eroziuni, bavuri, exfolieri.

• **corp secol XIX**

- nu prezintă degradări structurale vizibile, dar există umiditate de
- capilaritate la baza pereților fațadelor, dezagregări și desprinderi de tencuieli.

Incinta exterioară nu prezintă probleme.

Ansamblul infirmeriei arată următoarele semne de degradare:

- În biserică, fisuri în peretele transversal între naos și exonartex, în fronton de exonartex vedem umiditate de la baza, cu exfolierea tencuiei, elemente de piatră cu diferite depozite, degradarea picturii turnului, degradarea de lemn
- La Pridvorul Înalt, exces de umiditate, tencuială exfoliată
- În ruinele spitalului degradare prin macerarea mortarului și cărămizilor din cauza umidității capilaritate

Ansamblul "Sfinții Apostoli Petru și Pavel" Schitul afișează următoarele urme de degradare:

- în Biserică sunt probleme structurale la turnul unde, fisuri au apărut în pereți, există degradare a tencuiei din cauza umidității excesive, degradarea pe fațade, crusta / depozite pe elemente de piatră ale fațadei, degradării tâmplărie lemn
- la zidul de incintă exces de umiditate capilaritate, fisuri / fracturi.

Ansamblul "Sfântul Ștefan" Schitul prezintă următoarele semne de degradare:

- În Biserica problemele structurale la turnul unde fisuri / fracturi urmează să fie văzute, degradarea de tencuială, ca urmare a excesului de umiditate, degradarea lemn, pictura degradată din cauza lucrărilor de revopsire
- La zidului de incintă există o degradare importantă și necesar să demonteze și reconstruit-o cu aceleași materiale și tehnici utilizate în epocă, studii arheologice sunt necesare în scopul de a reconstrui turnul de la intrare.

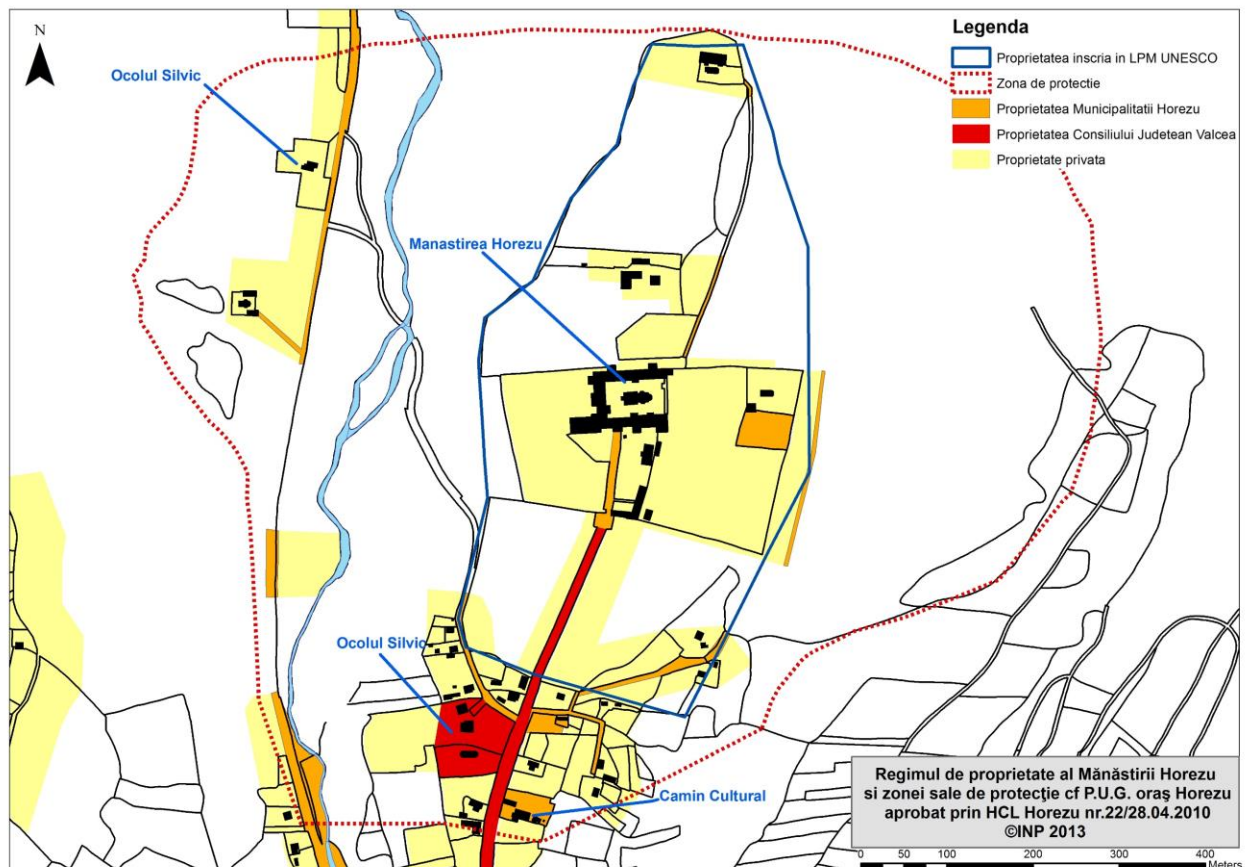
1.3 Regimul de proprietate

Proprietatea înscrisă în patrimoniul mondial UNESCO, aparține domeniului privat al Mănăstirii Horezu, cu excepția unei parcele, proprietate a domeniului public al statului, municipalitatea Horezu și a infrastructurii drumurilor care aparțin domeniului public, Municipality Horezu și Consiliul Județean Vâlcea.

Mănăstirea Horezu este administratorul proprietății înscrise în Patrimoniul Mondial UNESCO.

În zona de protecție a Mănăstirii Horezu, regimul de proprietate este majoritar domeniu privat, proprietari privați, dar există și proprietăți ale domeniului public al statului, Municipality Horezu și Consiliul Județean Vâlcea, precum și drumurile publice, proprietate a Municipality Horezu și Consiliului Județean Vâlcea.

În zona de protecție a Mănăstirii Horezu responsabilitățile administrative sunt asociate Municipality Horezu, Consiliului Județean Vâlcea și proprietarilor privați.

1.4 Cadrul legislativ ²

Context internațional

Mănăstirea Horezu a devenit patrimoniul cultural al umanității în anul 1993, când a fost înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial prin decizia 17COM XI/1993, sub criteriul ii, primind numărul de identificare 597.

România a ratificat prin Decretul nr. 187/1990, Convenția pentru protejarea patrimoniului cultural și natural mondial adoptată în 1972, la Paris.

Convenția prevede un cadru juridic, administrativ și financiar permanent pentru cooperarea internațională în protejarea patrimoniului cultural și natural omenirii. Fiecare stat parte, entitatea care nominalizează obiectivul, se angajează să conserve obiectivul înscris.

În schimb, comunitatea internațională ajută la protejarea obiectivului cu statut de patrimoniu mondial prin finanțările asigurate de către Fondul Patrimoniului Mondial și facilitează schimbul de experiență conservare și consiliere.

Autoritățile naționale și locale trebuie să ia măsuri pentru protejarea patrimoniului cultural înscris pe Lista Patrimoniului Mondial. Trebuie să adopte strategii de management pentru patrimoniul cultural și să raporteze periodic despre stare de conservare către Comitetul Patrimoniului Mondial.

Sistemul de management se realizează printr-o strânsă colaborare cu părțile interesate locale și naționale. Prin urmare, Mănăstirea Horezu va beneficia de elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de management cuprinzător, care stabilește măsurile de conservare adecvate și mecanisme de monitorizare.

România a ratificat și alte convenții referitoare la patrimoniul cultural tangibil, imaterial, precum și cu privire la patrimoniul natural, dintre care le menționăm pe cele mai importante: 1958 (Haga-1954, protecția în caz de conflict armat), 1993 (Paris-1970-import, export ilicit de bunuri culturale), 1991 (Paris-1954 –Convenția culturală europeană), 1997 (Granada-1985 –protecția patrimoniului arhitectural european), 1997 (La Valetta-1992 – protecția patrimoniului arheologic), 2002 (Florența-2000 – Convenția europeană asupra peisajului natural), 2005 (Paris-2003-Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial) ș.a.

Context național

Ca urmare a recomandărilor internaționale Guvernul României emite ordonanța 47/2000 care reglementează măsurile speciale (*măsuri menite să asigure paza, întreținerea și reparațiile curente, conservarea, consolidarea și restaurarea, precum și punerea în valoare a monumentelor*) de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial. Totodată se stabilesc atribuțiile autorităților administrației publice locale în vederea protejării monumentelor istorice

² Vezi Anexa 1

care fac parte din Lista patrimoniului mondial. Această ordonanță specifică faptul că conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial reprezintă obiectiv de interes național. Ordonanța stipulează întocmirea unui program de gestiune și protecție pentru fiecare monument înscris pe Lista Patrimoniului Mondial.

În anul 2001 ordonanța 47/2000 este aprobată de legea 594. În cuprinsul legii se stabilesc aspecte ale finanțării lucrărilor pentru monumente UNESCO, se instituie „Programul de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial” elaborate de Ministerul Culturii și se stabilește valabilitatea de 5 ani a fiecărui program. Programul conține planuri anuale de protecție și gestiune elaborate de Consiliul Județean. Totodată se stabilesc aspecte legate de urbanism, amenajare a teritoriului și finanțarea lucrărilor de acest fel pentru monumente UNESCO, se și stabilesc atribuțiile administrației publice locale.

Un moment important în protejarea patrimoniului cultural este apariția în anul 2001 a legii 422 privind protejarea monumentelor istorice. Această lege constituie baza juridică pe care se fundamentează protecția monumentelor istorice la nivel național. Stabilește cadrul apariției Listei Monumentelor Istorice din România care apare ulterior publicată în Monitorul Oficial conform Ordinului Ministrului Culturii nr. 2314 în 2004 și apoi, reactualizată, prin Ordinului Ministrului Culturii nr. 2361 din 2010. Ansamblul Mănăstirii Horezu apare la poziția 593 și aparține grupei valorice A, monument istoric de valoare națională și universală. Legea specifică regimul finanțărilor și intervențiilor permise asupra monumentului istoric și specifică atribuțiile, obligațiile și responsabilitățile autorităților locale și ale proprietarilor în vederea protejării patrimoniului cultural imobil.

La nivel național, Institutul Național al Patrimoniului gestionează, fondurile destinate cercetării, expertizării și executării lucrărilor de consolidare-restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, prin Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, finanțat de la bugetul de stat. În ultimii ani, Ansamblul Mănăstirii Horezu s-a aflat în acest program alături de alte monumente incluse în Patrimoniul Mondial și a beneficiat de fonduri destinate protejării patrimoniului cultural.

În cuprinsul Hotărârii nr. 493 din 1.04.2004 se aprobă Metodologia privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și se aprobă Metodologia privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial. Se stabilește evaluarea periodică de 5 ani în cadrul monitorizării, în 2 etape: evaluarea stării de conservare de două ori pe an și stabilirea unui plan de măsuri. Se stabilește modelul graficului de monitorizare a stării de conservare, modelul fișei de monitorizare și modelul Planului anual de protecție și gestiune și se stabilesc aspecte legate de finanțarea lucrărilor pe monumente UNESCO.

În cuprinsul HOTĂRĂRII nr. 1268 din 8 decembrie 2010 se stabilesc obiectivele generale referitoare la protecția și gestiunea monumentelor istorice UNESCO, se abordează subiectul descrierii și înțelegerii semnificației valorilor universale ale monumentelor UNESCO, se stabilesc

criterii pentru măsuri de protecție, gestiune, conservare, evaluarea vulnerabilităților, se stabilește sistemul de management pentru Monumentele UNESCO.

Drept consecință, prin Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea, nr 51/2012 s-a înființat Comitetul de Organizare Unesco pentru Mănăstirea Horezu din care fac parte coordonatorul monumentului; un reprezentant al deținătorului monumentului istoric, un reprezentant al inspectoratului județean pentru situații de urgență, un reprezentant al inspectoratului județean de poliție, un reprezentant al comunității locale, un reprezentant al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, un reprezentant al direcției județene de cultură și patrimoniu național, un responsabil științific, desemnat de Institutul Național al Patrimoniului, care asigură coordonarea metodologică a activității de protejare a monumentului istoric, un reprezentant al consiliului județean.

Proiecte recente sau in derulare care au ca obiect zona Mănăstirii Horezu.

Program/Plan	Zona	Perioada de implementare	Investiții planificate	Lucrări/Priorități
ERDF Programul Operațional Regional	Toate municipalitățile incluse în situl de patrimoniu	2007 – 2013	1.000.000 euro	Punerea în valoare a drumului național 199
Proiecte curente				
Interreg				
I-DEALIS, Incluziune economică și dezvoltare în zonele muntoase din România prin întreprinderi sociale	Micro-regiunea Horezu, micro-regiunea Apuseni, micro-regiunea Făgăraș, micro-regiunea Bihor	2010-2013	2.652.482 euro	Dezvoltarea structurii economice și sociale
POR, Axa prioritară 5, DMI 5.3: Dezvoltare sustenabilă și turism: Promovarea evenimentelor și	Zona Horezu	2010-2012	225.000 euro	Promovarea turismului în zona Horezu.

produselor turistice din zona Horezu pentru dezvoltarea turismului în partea de nord-vest a județului Vâlcea				
Urban				
Planificarea locală a spațiului	Municipalitatea Horezu	2010-2020		
Proiecte ce sunt în curs de evaluare				
POR Axaprioritară 5, DMI 5.2: Construirea unei infrastructuri pentru exploatarea resurselor naturale din zona Horezu, județul Vâlcea	Zona Horezu	2010-2012	500.000 euro	
Strategii adoptate				
strategia culturală a județului Vâlcea adoptată de Consiliul Județean Vâlcea	Județul Vâlcea	2008-2013		Strategie Culturală
Strategia de Dezvoltare a Turismului în județul Vâlcea adoptată de Consiliul Județean Vâlcea	Județul Vâlcea	2007-2013		Strategie de Turism

Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a județului Vâlcea adoptată de Consiliul Județean Vâlcea	Județul Vâlcea	2009-2013		Strategie economică și socială
Planul local de acțiune pentru mediu al județului Vâlcea adoptat de Consiliul Județean Vâlcea	Județul Vâlcea	2006-2018		Strategie de mediu
Strategia de dezvoltare a infrastructurii drumurilor și podurilor pentru județul Vâlcea adoptată de Consiliul Județean Vâlcea	Județul Vâlcea	2007-2013		Strategia de infrastructură a drumurilor

Raportul de Monitorizare periodică UNESCO 2011 întocmit de Institutul Național al Patrimoniului

Partea II

Planul de management și obiective

2.1 Obiectivele generale ale planului de management

Obiective culturale

- Să mențină, îmbunătățească și să promoveze valoarea universală excepțională a mănăstirii.
- Să constituie un model de bune practici pentru conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului cultural.
- Să constituie un suport pentru comunitatea locală/mănăstire pentru a menține, proteja, promova și utiliza în mod corect valorile patrimoniului cultural.
- Să definească liniile directoare pentru protejarea, conservarea, dezvoltarea, promovarea și utilizarea monumentului.

Obiective socio-economice

- Să asigure o dezvoltare sustenabilă a aspectelor culturale, sociale și economice ale zonei.
- Să constituie un factor de coeziune socială în jurul activităților propuse de planul de management.
- Să asigure un management eficient pentru turism sustenabil fără a periclita funcția religioasă a monumentului.
- Să asigure stabilirea unui cadru optim și transparent de cooperare la nivel instituțional pentru rezolvarea problemelor sociale, culturale și economice ale zonei.
- Să stimuleze și să dezvolte ocupațiile tradiționale ale zonei, în special a olăritului și promovarea produselor meșteșugărești, artistice, vestimentare și culinare ale zonei.

Obiective educaționale

- Să educe și să stimuleze interesul public pentru cunoașterea patrimoniului cultural și natural, să evidențieze poziția de excepție a monumentului în cadrul artei și arhitecturii brâncovenești.

Obiective privind mediul

- Să pună în valoare cadrul natural al zonei Mănăstirii Horezu și să contribuie la o utilizare corectă și eficientă a resurselor de mediu.

2.2 Probleme specifice și amenințări ce afectează situl

Regiunea Oltenia de sub munte în care este amplasat Ansamblul Mănăstirii Horezu este o regiune cu un potențial uman, spiritual și economic de mare importanță. Dintre toate punctele de reper din regiune, Ansamblul Mănăstirii Horezu este cel mai valoros monument brâncovenesc, adăpostind valori unice, fapt demonstrat și de includerea sa pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Ansamblul Mănăstirii Horezu este un spațiu cu semnificație unică, atât din punct de vedere spiritual, cât și cultural și istoric. Prin prezenta strategie se urmărește revigorarea acestor funcții și transformarea mănăstirii într-un focar de dezvoltare culturală de stimulare a vieții sociale și culturale a regiunii, precum și în principalul centru de cercetare a epocii brâncovenești din România.

În acest sens se dorește implementarea unui sistem de management dinamic care să mențină un echilibru stabil între diversele activități asociate acestui ansamblu monastic. Un punct important în această acțiune este construirea unor parteneriate durabile cu comunitatea locală. Gestionarea turismului din zonă presupune ca acesta să nu aibă un impact negativ asupra vieții monastice, ci din contră să mărească beneficiile spirituale și culturale ale turiștilor și cele materiale ale mănăstirii.

O analiză corectă a situației existente care trebuie să se bazeze pe valorile naturale și culturale ale sitului, incluzând aspectele materiale și imateriale care caracterizează atât ansamblul monarhic HOREZU, cât și regiunea în care acesta este amplasat.

Mediul Economic

Sectoarele principale ale economiei sunt silvicultura, agricultura și zootehnia, turismul, mineritul, precum și meșteșugul tradițional al ceramicii, iar industria farmaceutică cunoaște o ascensiune. Sectorul turistic este reprezentat de recunoașterea zonei Horezu ca fiind un sit turistic de interes local din 2005. În același an, trei localități au inițiat un proiect de Turism, Reabilitare și Dezvoltare a Infrastructurii Generale în zona Istorică și Culturală a Depresiunii Horezu (județul Vâlcea). Un studiu afirmă faptul că veniturile din turism între 1989 și 2003 s-au dublat și măsurile din 2005 erau rezultatul firesc. Un alt studiu a fost întreprins în 2006 pentru a evalua potențialul pentru eco-turism în această zonă. Aceste eforturi au fost recunoscute prin faptul că în 2008 zona a primit titlul Destinație Europeană de Excelență, titlu acordat de Comisia Europeană. Meșteșugul tradițional al ceramicii precum și alte meșteșuguri sunt bine conturate din punct de vedere estetic și economic. În jur de 60.000 de piese sunt create anual și producția este, de obicei, vândută integral. Ape minerale și geotermale sunt folosite în județul Vâlcea pentru turism și proprietăți terapeutice.

Mineritul se rezumă la exploatarea calcarului pentru construcții și industrie. Rezervele de cărbuni și petrol nu sunt exploatare.

Economia din zona Horezu se bazează pe activități tradiționale, iar recent se observă o creștere a inițiativei private, în special în ceea ce privește turismul și activități conexe.

Odată cu scăderea activităților industriale, după anii '90, populația locală s-a orientat către meșteșugurile și ocupațiile tradiționale. Această mișcare a intensificat patrimoniul imaterial al zonei, cu costul unui grad mai mic de venituri. În 2007, salariul mediu în județul Vâlcea este un pic mai mic decât salariul mediu din regiune și mai mic decât salariul mediu la nivel național. Cu toate acestea, orașul Horezu se poate lăuda cu faptul că este un centru al ceramicii tradiționale și etnografice. De asemenea, este și un centru cu tradiție în schimbul de produse agricole și casnice.

Mănăstirea beneficiază de vecinătatea cu orașul Horezu, faimos pentru centrul de ceramică etnografică și tradițională, dar există o problemă a infrastructurii – căile de acces pentru monument și toate aspectele legate de acest aspect (drumuri, marcaje, parcare, centre de informare turistică, cazare, etc.).

Există livezi, șepteluri, iar localnicii se ocupă cu ceramică, exploatarea și procesarea lemnului.

Orașul Horezu este, de asemenea, un centru tradițional al comerțului, o piață unde produse agricole și alte produse erau comercializate. Având în vedere declinul industriei, comunitatea s-a întors la meșteșugurile tradiționale.

Cu toate acestea, economia zonei este sub nivelul național.

Nu este posibil și nici adecvat ca proprietarul să fie unicul finanțator al lucrărilor de conservare și restaurare. Parteneri adiționali de finanțare, precum autoritățile locale sunt solicitate să acopere permanent necesitățile sitului, precum cele referitoare la infrastructură. Există o nevoie pentru un management eficient al fondurilor și al oportunităților de reinvestire în protejarea patrimoniului și punere în valoare.

Județul Vâlcea este destul de bine înzestrat în ceea ce privește infrastructura de transport și accesibilitatea și va beneficia de investiția planificată la nivel regional și național, mărind accesul și managementul eficient al transportului. Cu toate acestea, șoselele încă nu sunt recondiționate (54% din totalul de șosele trebuie să fie procesate) și densitatea de cale ferată este scăzută.

Demografie

Populație este îmbătrânită, în special în zona rurală. Sporul natural este în creștere. Populația județului este în scădere, atât în zone rurale, cât și urbane. În 2005 erau 416234 locuitori în județul Vâlcea, iar statisticile anuale arată 410309 locuitori în 1 ianuarie 2008, însemnând o scădere de 1.4%.

Numărul de persoane active este mic în satele din jurul mănăstirii, majoritatea tinerilor sunt așezați în orașe, în general în afară județului. Totuși, rata de creștere a populației sporește.

Șomajul este destul de ridicat, în special printre persoanele necalificate cu un minim nivel de educație. Cea mai înaltă instituție de educație este Universitatea Constantin Brâncoveanu – Facultatea de Management Marketing în Afaceri Economic, Râmnicu Vâlcea (reședința de județ).

Contextul social, cultural și natural

Ansamblul Mănăstirii Horezu este așezat într-o zonă bogată în patrimoniu cultural, în cadrul unui valoros context natural.

Mediul înconjurător este o valoare adăugată, oferind un peisaj frumos.

Ansamblul monastic Horezu este un mare subiect de cercetare pentru un larg spectru de cercetători din diverse domenii: istorici, istorici de artă, arhitecți, arheologi, etnografi, istorici ai ideilor religioase.

Este necesar să educăm populația în vederea înțelegerii valorilor specifice ale acestui monument ca parte al Patrimoniului Mondial UNESCO și să fie pus în valoare pentru comunitatea locală. Există chestiuni legate de comunicare și colaborare, ce privesc autoritățile locale și naționale ce au impact asupra protecției și punerii în valoare a monumentului. Lipsa de resurse umane în domeniul protejării patrimoniului cultural, în cazul autorităților locale și naționale, conduce la aplicarea defectuoasă a legii ce dispune de active de patrimoniu.

Protejarea monumentelor

Stadiul fizic al ansamblului Mănăstirii Horezu aduce în discuție câteva chestiuni referitoare la conservare și restaurare.

Există o necesitate de a extinde sistemele de securitate pentru a păstra integritatea monumentului și valorosul patrimoniu mobil.

Amenințări

Indubitabil, există presiuni referitoare la valorile de patrimoniu ale mănăstirii, valori ce aparțin de tradițiile și ritualurile vieții monastice – pelerinaj, o activitate ce a crescut considerabil în ultimii 20 de ani, precum și tendința naturală către confort. Aceste două aspecte conduc la intervenții ce pot afecta autenticitatea și integritatea monumentului.

O altă serie de amenințări este reprezentată de cele generate de fluxul de turiști, din care majoritatea nu au educație în ceea ce privește valorile monumentului sau ritualurile și viața monastică, aspecte importante ale patrimoniului imaterial. Totuși, condițiile referitoare la turism pe scară largă, s-ar putea să aibă un impact negativ asupra imaginii monumentului, prin construirea locurilor de parcare, grupurilor sanitare, puncte de informare turistică și diverse alte construcții în perimetrul monumentului sau în zona de protecție.

În afară de aceste chestiuni, există o lipsă de resurse financiare, precum și chestiuni legate de comunicare defectuoasă cu părțile interesate și autoritățile locale.

Tendențele turismului

Sectorul turismului este reprezentată de recunoașterea a Horezu ca un site turistic de interes local în anul 2005. În același an, 3 așezări a inițiat un proiect pentru turism și reabilitarea infrastructurii generale și Dezvoltare în zona istorică, culturală din Depresiunea Horezu (județul Vâlcea). Un studiu a arătat ca cifrele de turism s-a dublat în 1989-2003 și acțiunile întreprinse în 2005 au fost următorul pas logic. Un alt studiu, în 2005-2006 a fost efectuat pentru a analiza potențialul eco-turistic al zonei. Aceste eforturi au fost răsplătite ca regiunea a fost distins cu titlul de Destinație europeană de excelență de către Comisia Europeană în 2008. Meșteșugul tradițional al ceramicii și alte meserii sunt bine diferențiate din punct de vedere estetic și economic. 60.000 de piese sunt create anual, iar producția este vândută în întregime. Am asistat la o creștere semnificativă a turismului cultural sa dezvoltat în jurul patrimoniului cultural și religios în ultimii ani. Mănăstirea Horezu este un sit al patrimoniului mondial UNESCO, este o parte a peisajului natural și cultural al Olteniei de sub munte - care este un spațiu care oferă o ofertă bogată atunci când vine vorba de turismul cultural, alpinism și eco-turism - și este o resursă unică prin arhitectura sa, poziția sa într-un cadru natural bogat și bine conservate, comorile de patrimoniu păstrate și prin valorile sale istorice, precum și obiceiurile tradiționale, ceea ce face un punct de reper pentru modul de viață monahală. Resursele site-ului - patrimoniul cultural și natural - poate atrage alte forme de turism, precum: turism legate de educație și cercetare (atelieri de lucru, seminarii științifice, conferințe, etc). Ape minerale și geotermale sunt utilizate în întreaga județul Vâlcea în scop turistic și de sănătate. De asemenea, există o abundență de specii de plante protejate, speciile de climă mai ales calde, sub-mediteraneene. Există unele specii de animale

protejate din regiune. Principala zonă protejată este Parcul Național Buila Vânturarița de, parcul național de 12 România. Acest ha parc național 4500 se propune ca un sit Natura 2000.

Dezastre naturale și riscurile

Teritoriul românesc este cunoscut pentru un ridicat grad de cutremure. Cutremurele pot afecta întregul monument.

Monumentul este afectat de umiditate și de capilaritate, un fenomen care este cauzat de încă surse necunoscute, dar un studiu cu privire la ansamblu și împrejurimile sale ar putea analiza în mod corect și să informeze cu privire la aceste probleme.

Toate lucrările de restaurare, consolidare, și intervențiile de îmbunătățire concepute pentru mănăstirea ar trebui să ia toate aceste riscuri naturale în considerație.

Inundațiile au fost raportate de-a lungul văilor râurilor Luncavăț și Cerna. Alunecări de teren au fost raportate în zona satului Vaideeni și alături de râului Cerna și fluxul de Marița, peste 665 DJ județean.

Puncte de presiune datorate mediului natural

Există factori de mediu cu efect asupra monumentului. Clima din zonă facilitează fenomenul de îngheț / dezgheț, umiditate și atacurile biologice, eroziune din cauza vântului care au impact asupra fațadei.

Intervenții umane

Toate intervențiile efectuate asupra monumentului sau în zona de protecție se va face în conformitate cu legile și normele care reglementează protecția monumentelor istorice. Totuși, trebuie să ținem cont de faptul că plasarea industriei, instalații, zonele de lucru din interiorul zonei de protecție poate afecta mediul natural și contribuie la degradarea valorilor de patrimoniu aparținând ansamblului.

O altă sursă a problemelor este cel cu privire la comportamentul turiștilor și pelerinilor care ia parte la diferite activități ale mănăstirii.

Toate aceste aspecte trebuie să fie monitorizate, analizate și evaluate, în scopul de a lua decizii de protecție a monumentului.

2.3 Obiective specifice și strategii

Obiectivul 1

Înțelegerea importanței universale a Mănăstirii Horezu, în vederea asigurării protecției acestui important obiectiv aflat pe Lista Patrimoniului Mondial, precum și diseminarea valorilor universale către comunitatea locală, reprezintă un obiectiv strategic al acestui plan de management.

Pentru protejarea și conservarea patrimoniului este necesară cunoașterea aprofundată a valorii sale universale (prin inventariere) precum și a potențialului său deosebit, ca factor important în asigurarea dezvoltării durabile a regiunii.

Strategii:

- a) Colectarea de informații și date în vederea înțelegerii și diseminării valorii universale a Mănăstirii Horezu în relație directă cu orașul Horezu.

Așezarea geografică și evoluția istorică ce leagă Mănăstirea de prezentul oraș Horezu conduc la înțelegerea faptului că dezvoltarea durabilă a acestei regiuni trebuie bazată pe relația dintre monumentul înscris în Lista Patrimoniului Mondial, oraș și cadrul natural în care acestea sunt amplasate.

Cunoașterea și diseminarea valorilor excepționale ale Mănăstirii Horezu, ale vieții spirituale și tradițiilor legate de acest lăcaș de cult, ale valorii ceramicii de Horezu, înscrisă în 2012 pe Lista patrimoniului cultural imaterial UNESCO, precum și altor valori de patrimoniu cultural și natural aflate în zonă sunt punctele de reper ce trasează planul de management ce va asigura dezvoltarea durabilă acestei zone.

Obiectiv 2:

Îmbunătățirea și întărirea rolului comunităților locale (obștea monahală, comunitatea locală care să permită protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, sub toate aspectele sale, mobil, imobil, imaterial. Implicarea comunităților în protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, sub toate aspectele sale, mobil, imobil, imaterial.

[Articolul 5 din Convenția Patrimoniului Mondial afirmă responsabilitatea, "adoptării unei politici generale ce urmărește să ofere patrimoniului cultural și natural o funcție în viața comunității și de a integra protecția patrimoniului în programe de planificare cuprinzătoare".

Pe baza principiilor internaționale pentru conservarea patrimoniului cultural, prevăzute în recomandările cheie menționate mai sus ale convențiilor UNESCO și orientările internaționale, cum ar fi Carta Veneția, este necesar ca obiectivul, țintele și strategiile să fie specificate]

Strategii:

- a) Identificarea actorilor locali care pot ajuta la implementarea planului de management, definirea structurii comunității locale (pe cine reprezintă, cum poate fi ea cointereseată?).
- b) Inventarierea tuturor resurselor culturale, naturale și imateriale din zona Mănăstirii Horezu. este fundamentală și obligatorie pentru realizarea planului de management.

- c) Analiza riscurilor care sunt supuse obiectivele patrimoniului cultural, mobil, imobil și imaterial.
- d) Identificarea zonelor naturale protejate în zonă și posibilitatea creării de trasee turistice în conexiune cu ansamblul mănăstirii.
- e) Crearea unui centru de cercetare în cultură pentru studierea artei brâncovenești, în contextul artei europene.

Obiectivul: 3.

Dezvoltarea identității culturale și întărirea coeziunii sociale prin cunoașterea și înțelegerea valorilor culturale ale întregii zone de referință a mănăstirii și a împrejurimilor.

- Ceramica de Hurezi - marca identitară a comunității locale

UNESCO a decis, în cadrul celei de-a șaptea sesiuni a Comitetului Interguvernamental de Protejare a Patrimoniului Cultural Imaterial (Paris, 3-7 decembrie) înscrierea ceramicii românești de Horezu în lista acestui patrimoniu.

Potrivit site-ului UNESCO, confecționarea ceramicii de Horezu este “un meșteșug tradițional unic”, practicat atât de bărbați, cât și de femei din partea de nord a județului Vâlcea, procesul de fabricație fiind divizat.

Potrivit UNESCO, “tehnicele, arta și cunoștințele asociate ceramicii de Horezu sunt **markeri simbolici pentru identitatea comunității din Horezu și Olari**; înscrierea meșteșugului ceramicii de Horezu în lista reprezentativă a UNESCO ar putea contribui la cooperarea cu alți meșteșugari din alte zone în scopul promovării respectului pentru diversitate culturală și creativitate umană; măsurile propuse pentru creșterea promovării, cercetării și transmiterii meșteșugului demonstrează angajamentul diferitelor asociații de meșteșugari și autorități locale pentru păstrarea acestei competențe.

În centrul istoric și în cartierele orașului Horezu, dezvoltate prin înglobarea satelor de moșneni din apropierea vechiului târg, se găsesc biserici monument istoric, construite în sec. XVII-XIX, ctitorii ale obștilor locale, valoroase din punct de vedere arhitectural și artistic, dar mai ales istoric și identitar. Din punct de vedere artistic se remarcă pictura lor exterioară și interioară.

- Centrul istoric al orașului Horezu

Centru istoric al vechiului târg Horezu, construit începând cu a doua jumătate a sec. XIX, alcătuit din case de târgoveți cu prăvălii și cârciumi la parter, locuințe ale funcționarilor subocârmuirii, hanuri, precum și din sedii ale unor instituții publice: primărie, spital, judecătorie, liceu, biserică.

- Valori de patrimoniu construit din zonă
- Fapte istorice notorii și personalități importante atașate istoriei locale

Strategii:

- a) Inventarierea tuturor resurselor culturale, naturale și imateriale din zona Mănăstirii Horezu este fundamentală și obligatorie pentru realizarea planului de management.
- b) Identificarea și analiza contextului socio-economic.
- c) Identificarea zonelor naturale protejate din zonă și posibilitatea creării de trasee turistice în conexiune cu ansamblul mănăstirii
- d) Identificarea, definirea și comunicarea identității locale
- e) Stabilirea unei campanii de promovare a acestor valori pentru locuitorii zonei - materiale de comunicare diferențiate pentru adulți și copii, organizare de evenimente și festivități publice – prin crearea de parteneriate cu instituțiile locale, inclusiv instituții de învățământ
- f) Crearea unui sistem informatic pentru resursele culturale ale zonei.
- g) Identificarea și adoptarea unor măsuri adecvate pentru promovare și transmiterea meșteșugurilor tradiționale, în mod special olăritul.

Obiectivul 4

Conservarea integrată a patrimoniului cultural al ansamblului Mănăstirii Horezu.

Strategii:

- a) Conservarea și protejarea patrimoniului cultural pentru generațiile prezente și viitoare.
- b) Conservarea integrată vizează în primul rând prevenirea efectelor ireversibile provocate de factorii de degradare identificați anterior și menținerea și păstrarea integrității și autenticității monumentului.
- c) Conservarea peisajului cultural și natural în care se află mănăstirea, în limitele păstrării valorii sale universale.
- d) Analiza tuturor riscurilor ce țin de dezvoltarea urbanistică, influența mediului, dezastre naturale, presiunea turismului, etc., în concordanță cu strategiile de dezvoltare județene și regionale.
- e) Realizarea unui plan de conservare, protejare, punere în valoare
- f) stabilirea priorităților și definirea etapelor de protejare și conservare, restaurare.
- g) asigurarea resurselor financiare pentru restaurare din fonduri naționale și din atragere de fonduri private și europene.
- h) Reabilitarea și restaurarea patrimoniului arhitectural din zonele vulnerabile din cadrul Mănăstirii Hurezi, etapizare (conform master plan).
- i) Crearea Consiliului Consultativ și implicarea tuturor factorilor ce au contribuit la un plan de management viabil ce va asigura dezvoltarea sustenabilă a mănăstirii Horezu.
 - Stabilirea responsabilităților în evaluarea, monitorizarea și implementarea planului de management
- j) Monitorizare reactivă – cauze ce afectează stadiul de conservare a Monumentului Istoric

Obiectivul 5:

Corelarea politicilor de planificare urbană a autorităților locale și centrale în vederea stabilirii unui cadru propice afirmării valorilor de patrimoniu universal

Strategii:

- a) Adaptarea și integrarea planificării urbane a orașului Horezu în strânsă interdependență cu dezvoltarea ansamblului mănăstiresc, conform PUG aprobat
- b) Crearea și utilizarea unui site și a unei platforme webGIS pentru integrarea și utilizarea informațiilor în dezvoltarea strategiilor locale în asigurarea suportului decizional și în promovarea patrimoniului Mănăstirii Horezu
- c) Elaborarea unui PUZ pentru zona Culturală protejată, conform legislației în vigoare
- d) Crearea și utilizarea unei baze de date cu resursele patrimoniului cultural național, mobil, imobil și imaterial.

Obiectivul 6:

Crearea unui brand cultural pentru Mănăstirea Horezu și pentru zona orașului Horezu.

Strategii:

- a) Elaborarea unui plan de afaceri care să cuprindă informații referitoare la monumentul UNESCO, să se bazeze pe o propunere clară și realistă în vederea posibilităților de reabilitare ale sitului, dar și de oportunitatea ca acesta să fie generator de venituri pentru comunitatea ce trăiește în cadrul obștii monahale, dar și pentru comunitatea locală. În acest sens, vor trebui să fie făcute analize economice, financiare și de marketing. Să fie estimate costurile și produsele culturale, în așa fel încât acestea să genereze venituri.

Obiectivul 7:

Dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și religios și valorificarea resurselor culturale ale Mănăstirii și a zonei Horezu.

Strategii:

- a) Această zonă este poate una din puținele din România unde se întâlnesc două valori universale(UNESCO) una reprezentată de arta cultă, - stilul brâncovenesc și cea reprezentată de patrimoniul imaterial de excepție, ceramica de Horezu. Pornind de la aceste valori, zona aflată în discuție poate fi obiectul unui brand unic în România și în lume.
- b) Îmbunătățirea percepției publicului larg și sensibilizarea acestuia la aspectele importante pentru Mănăstirea Horezu.
- c) Încurajarea turismului religios prin trasee de pelerinaj, care să aibă ca punct de plecare Mănăstirea Horezu și care se dezvoltă în mod constant - poziționarea ansamblul monastic Horezu

drept cel mai important centru cultural și spiritual din zonă, stimul pentru dezvoltarea socio-economică.

d) Folosirea potențialului de turiști existent și penetrarea pieței prin mărirea numărului de pensiuni specializarea pensiunilor, îmbunătățirea calității serviciilor.(existența a 27 de pensiuni si a 2 hoteluri in zonă reprezintă un punct forte).

e) valorificare socio-economică – obiectiv creșterea economică a zonei, Identificarea canalelor de promovare și valorificare a patrimoniului cultural și natural

f) Produe turistice integrate care să valorifice potențialul zonei turistice Depresiunea Horezu și a zonei mai largi "Oltenia de sub Munte".

g) Crearea unor trasee turistice tematice pietonale, pentru bicicliști și pentru autovehicule, care să pună în legătură obiectivele culturale din zonă.

h) mănăstirea Horezu și schiturile sale, inclusive ruinele Schitului Sf. Ioan

i) ctitoriile moșnenești

j) Muzeul Ceramicii din Horezu și atelierele de olari din cartierul Olari

k) ansamblul arhitectonic de la Măldărești : Cula Greceanu, Cula Duca, biserica și casa muzeu

l) vechiul târg – centrul istoric al orașului Horezu

Strategia turismului durabil legat de patrimonial mondial comportă, printre altele, trei tipuri de activități:

a) Contribuția, prin punerea în aplicare a programului de turism durabil a patrimoniului mondial, la crearea și îmbunătățirea capacității de gestionare a site-ului și la generare de locuri de muncă și venituri pentru protecția siturilor.

b) Stabilirea parteneriatelor strategice pentru turismul durabil ca instrument pentru conservarea siturilor Patrimoniului Mondial.

c) Acordarea de asistență din partea Comitetului Patrimoniului Mondial, Secretariatului UNESCO, inclusiv secțiunilor regionale ale birourilor WHC pe probleme de turism.

Obiectivul 8.

Elaborarea unui Plan de Comunicare și de punere in valoare a Ansamblului Mănăstirii Horezu precum și a zonei Horezu.

Strategii:

a) Crearea și dezvoltarea unei rețele de parteneriate care să contribuie la dezvoltarea durabilă a zonei.

b) Promovarea sitului UNESCO, atât la nivel local, regional dar și la nivel național și internațional prin strategii de comunicare.

c) Includerea politicilor promovate de planul de management în planurile de dezvoltare locală și regională.

PLAN DE ACȚIUNE SUSTCULT MĂNĂSTIREA HOREZU

Plan de actiune: [Impactul Mănăstirii Hurezi, monument UNESCO asupra comunității] [1]								
Obiective specifice	/Activitate	Prioritate A, B, C (*)	Fonduri estimate, resurse umane	Fonduri asigurate	Responsabili	Temp de realizare	Legătura cu alte proiecte	Indicatori de monitorizare
I.Cunoașterea și înțelegerea importanței universale a Mănăstirii Horezu – la nivel național și internațional.	I.a. Crearea și promovarea unui WEBSITE trilingv (engleza, franceza și româna) dedicat Mănăstirii Horezu. Cumpărare domeniu și externalizare servicii web. Numire responsabil tehnic (preferabil, firma partenera) Numire responsabil științific pentru conținut.	B	5.000, întreținere, promovare, up-datare	Proprietarul, autorități locale, sponsori	Institutul Național al Patrimoniului , Firme partenera, pentru administrarea site-ului.	2013-2014		Trafic număr de vizitatori, forum , etc.
	I.b. Cercetarea/ inventarierea tuturor valorilor de patrimoniu, atât cele materiale cât și cele imateriale (arta și arhitectura brâncovenească, ritualuri și tradiții ale vieții monahale, valori etnografice), ale ansamblului Mănăstirii Horezu și punerea în valoare a rolului lui de focar de cultură și spiritualitate ortodoxă. Documentare de arhive. (arhiva Direcției Județene de Cultura Vâlcea, din perioada 1971-1972, ș.a.) - Recuperarea trecutului zonei prin intermediul arhivelor fotografice istorice. (arhive publice și colecționari). Realizare expoziții cu această temă și albume de fotografii.	B				Crearea unui comitet științific care să gireze conținutul		

	I.c. Completarea și dezvoltarea bazelor de date ale patrimoniului cultural al Mănăstirii, precum și integrarea acestora în GIS: Patrimoniul mobil(DOC-PAT), Patrimoniul imobil (Baza LMI), Crearea unei baze de date cu patrimoniul imaterial.				INP	2013-2015		
	I.d. Crearea în incinta mănăstirii a unui centru de cercetare în cultură pentru studierea artei brâncovenești, în contextul artei europene (dezvoltarea resursei umane ca și crearea unor spații adecvate activităților centrului – laboratoare, săli de studiu cf. master plan. Pentru acest spațiu s-a propus Hambarul arhimandritului Ioan din incinta principală a Mănăstirii. I.e. Extinderea arhivei Mănăstirii, prin mansardarea spațiului actual cf. master plan.			Fonduri europene	Administrare - Mănăstirea.	2 ani (2013-2014)	Proiectarea este făcută	
2.Diseminarea valorilor universale ale mănăstirii către comunitatea locală: laică și monahală.	2.a. Crearea unor programe educative extra curriculare în cadrul școlilor din zonă. - cursuri - seminarii - broșuri - vizite de studiu - Dezvoltarea proiectului existent demarat recent din inițiativa DJC Vâlcea, denumit Pro Patrimoniu – implementat deja la diverse unități școlare inclusiv în Liceul Constantin Brâncoveanu, Horezu. - Cointeresarea Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea pentru	C		Ministerul Culturii, Autoritățile locale, Ministerul Educației	Mănăstirea Horezu, Institutul Național al Patrimoniului, Direcția Județeană de cultură Vâlcea, Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea, Unități de învățământ din zonă, ONG, muzee	6 ani		Publicații, lucrări speciale, lucrări generale. Număr seminarii, cursuri, broșuri, număr participanți.

	implementarea programelor educative.							
	<p>2.b. Elaborarea unor chestionare pentru sondarea opiniei publice despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea percepției comunității locale asupra valorii universale ale mănăstirii. -cum contribuie existența patrimoniului cultural din zonă la dezvoltarea comunității locale. - Evoluția percepției diverselor categorii sociale. -Definirea structurii chestionarului și a segmentelor de interes, aplicarea periodică a acestor chestionare. 			Primăria	Firma de sondare opinie	4 ani * debut 2013		
	<p>2.c. realizarea unor expoziții temporare și itinerante (patrimoniu mobil)</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor expoziții fotografice temporare, itinerante în instituții de învățământ și case de cultura și cămine culturale din zone cu patrimoniu arhitectural similar (stilul brâncovenesc). Ex: Horezu, Polovragi, Sâmbăta de Sus, Brâncoveni, etc. - itinerarea expozițiilor în zonele unde se desfășoară târguri de turism. 							

3. Îmbunătățirea și întărirea rolului comunităților locale (obștea monahală, comunitatea locală/laică) care să permită protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, sub toate aspectele sale, mobil, imobil, imaterial.	3.a. Organizarea unor evenimente de către obștea monahală: - cu ocazia hramurilor (Sfinții Împărați Constantin și Elena, Sfinții Martiri Brâncoveni, Izvorul Tămăduirii) - simpozioane aniversare și omagiale pentru comunitatea laică din zonă. (ex: 15 iunie, Simpozionul arhimandritului Ioan) - spectacole de teatru în aer liber pentru copii, desfășurat în incinta secundară a Mănăstirii. - Participarea comunității laice locale la târgul de turism.	B		Mănăstirea Horezu, Autoritățile locale	Mănăstirea Horezu, Arhiepiscopia Râmnicului, Direcția Județeană de cultură Vâlcea Autoritățile locale	2013-2015		- participări la diverse seminarii, ședințe, conferințe, - publicații etc.
	3.b. Identificarea, localizarea și promovarea atelierelor tradiționale de olari prin tipărirea de broșuri, realizarea de trasee tematice pentru vizitatori și organizarea de muzee (ex: Colecția Vișșoreanu, și Colecția de Arta populară Horezu) și expoziții cu vânzare în cadrul atelierelor tradiționale de olari.		Primăria	Primăria			2013-2014	
4. Dezvoltarea identității culturale și întărirea coeziunii sociale prin cunoașterea și înțelegerea valorilor culturale ale întregii zone de referință a mănăstirii și a împrejurimilor.	4.a. Revitalizarea și punerea în valoare a Centrului istoric al orașului Horezu.	C		Primăria Horezu	Primăria Horezu	2013-2016		Publicații, număr de vizitatori, număr participanți
	4.b. Organizarea de concursuri școlare pentru cunoașterea unor fapte și personalități istorice atașate istoriei locale.			Ministerul Educației,	Liceul Constantin Brâncoveanu, Horezu			
	4.c. Organizarea de manifestări culturale în oraș și în satele din teritoriul administrativ, pentru marcarea unor momente importante ale istoriei locale,				Primăria Horezu, DJC, ONG	Primăria Horezu, DJC, ONG		

	religioase, tradițiilor si obiceiurilor.						
	-Organizarea unor șezători lunare, in mai multe locații din satele înconjurătoare.				Primăria Horezu în parteneriat cu Asociația pentru promovarea patrimoniului autentic horezean (APPAH)	Site-ul APPAH.	
	- integrarea agendei culturale a orașului. Ex: <i>Cocoșul de Horezu</i> (prima decadă a lui iunie) <i>Târgul olarilor</i> <i>Zilele orașului</i> ș.a.				Primăria Horezu		
	4.d. Transmiterea meșteșugului emblematic al zonei: ceramica de Horezu, prin organizarea de ateliere-școală pe lângă atelierele olarilor din cartierul Olari din orașul Horezu.	Centru de creație, Asociația pentru promovarea patrimoniului autentic horezean - Liceul Brâncoveanu. Centru de creație și producție ceramică – Primăria.ADH, Horezu prim SRL		Primăria Horezu, ONG	Primăria Horezu, ONG, firme private.	2013-2015	Există în cartierul Olari, Centrul de producție și meșteșuguri (olărit, prelucrarea lemnului și țesut) Creat în parteneriat Horezu Prim SRL și Asociația Depresiunea Horezu. Asociația meșteșugarilor olari din Horezu. Manufactura Horezeană. Cooperativa meșteșugărească

							de ceramică și lemn (mic atelier de împletituri) Costești, realizat de Asociația Depresiunea Horezu.	
	4.e. Promovarea altor meșteșuguri tradiționale ale zonei și revitalizarea acestora prin crearea unor ateliere școală pentru copii și tineri. Țesătorie, prelucrarea lemnului, împletituri.		ADH					
	4.f. Dezvoltarea particularităților gastronomiei locale, tradiționale astfel încât să evidențieze zona. (dulcețuri).		Mănăstirea Hurezi					
5. Definirea programelor de întreținere și proiectelor de conservare destinate în primul rând pentru a preveni efectele ireversibile provocate de factorii de degradare identificați anterior și să mențină / îmbunătățească starea proprietății	5.a. Identificarea zonelor vulnerabile conform expertizelor efectuate anterior, unde este necesară implementarea unor proiecte de conservare în funcție de relevanța/raritatea/valoarea obiectivului pe de o parte, și gravitatea problemei. pe de altă parte. - Drumul de acces. Reglementare trafic. (interzicerea autocarelor în incinta secundară, introducerea unui microbuz pentru transportul persoanelor vârstnice și cu dizabilități)	C	Cf Master Plan.	Mănăstirea Horezu, Autorități locale	Comitetul Consultativ Horezu	2013-2019		Rapoarte periodice asupra stării de conservare.
	5.b. Identificarea măsurilor de conservare în vigoare sau în curs de aplicare și efectele acestora, în scopul de a menționa propuneri de acțiune, precum și orice măsuri corective; - Restaurarea obiectivului:			Ministerul Culturii				

	<p>Poarta prima incinta Incinta principală din cadrul mănăstirii, Ansamblul Bolniței. Hambar Reparații urgente: - învelitoare - pridvor - lucrări drenaj Reevaluarea lucrărilor de restaurare de la Biserica Sf. Împărați Ctin și Elena.</p>							
Plan de protecție și gestiune	<p>Implicarea autorităților locale și a proprietarului. Responsabilitățile asumate de părțile implicate Comunicare și activități comune între Comitetul de Organizare Unesco, Comitetul consultativ al Planului de management. Cointeresarea Consiliului Județean Vâlcea</p>	C		Mănăstirea Hurezi, Autoritățile locale	Mănăstirea Hurezi, Fundația "Sfinții Martiri Brâncoveni", Autoritățile locale	2013-2019		
Plan de întreținere	<p>7.a. Elaborarea unui plan de întreținere. - Organizarea unor dezbateri publice pentru asigurarea întreținerii corespunzătoare a materialelor și tehnicilor de construcție originare, - Păstrarea resurselor culturale.</p>	B		Mănăstirea Hurezi, Autoritățile locale, Ministerul Culturii	Mănăstirea Hurezi, Arhiepiscopia Râmnicului, Autoritățile locale, Institutul Național al Patrimoniului, Fundația "Sfinții Martiri Brâncoveni".	2013-2016		
	<p>7.b. Monitorizarea integrității și a stării de conservare a ansamblului mănăstirii Horezu.</p>	C		Ministerul Culturii	Institutul Național al Patrimoniului, Comitetul Consultativ	2013-2019		Rapoarte periodice
	<p>7.c. Evaluarea stării fizice a monumentului și formularea nevoilor de intervenție.</p>							Rapoarte periodice

	7.d. Intocmirea rapoartelor anuale.							Rapoarte anuale
8.Corelarea politicilor de planificare urbană a autorităților locale și centrale în vederea stabilirii unui cadru propice afirmării valorilor de patrimoniu universal	8.a. Crearea unor instrumente de lucru, adaptate specificului siturilor cu valoare universală, în vederea generării și menținerii locurilor de muncă locale, creșterea veniturilor, implicarea comunității locale. - Păstrarea relațiilor coerente între sit și zona înconjurătoare printr-o planificare urbană și teritorială controlată care să asigure planificarea și conservarea integrată.	C		Ministerul Culturii, Autoritățile locale, Ministerul Protecției Mediului.	Institutul Național al Patrimoniului, Comitetul Consultativ, Autoritățile locale, Fundația "Sfinții Martiri Brâncoveni", ONG-uri, Agenția Națională Pentru Protecția Mediului Vâlcea.	2013-2019	- instrument existent: regulament de urbanism și o comisie tehnica amenajare a teritoriului și urbanism. 6 arhitecți membri ai Ordinului Arhitecților din România. - reabilitare drum județean	- număr de vizitatori, dezvoltare infrastructură, locuri de parcare/campare; rapoarte despre evoluția stării de conservare culturală (sit) și naturală (mediu natural).
	8.b. Asigurarea infrastructurii pentru siguranța vizitatorilor; protecția site-ului, mediului natural sau recuperarea și protecția speciilor amenințate.			Primăria.				
9. Crearea unui brand cultural pentru Mănăstirea Hurezi și pentru zona orașului Horezu	9.1. Dezvoltarea și utilizarea unui logo (nume și imagine).	A	2000 euro/ echipă 4-5 persoane	Ministerul Culturii, Autoritățile locale	Institutul Național al Patrimoniului, firme private de arhitectură, ș.a.	2013-2014	Exista o marca înregistrată la OSIM, denumită Monastirea Hurezi, cuprinde un colaj de imagini cu Biserica Sf. Împărați Ctin si Elena, Paraclisul, Bolnița, Schiturile, și intrarea principală.	-logo
	9.2.Activități de branding: branduire hoteluri, pensiuni, restaurante	B		Autoritățile locale, proprietari de pensiuni	Autoritățile locale, proprietari de pensiuni	2013-2015	- există un brand înregistrat pentru Ceramica de Hurezi. Text: "Acolo unde pământul ia formă" imagine.	Logo-uri, pagină WEB

							Adresa web: www.horezu-turism.ro .	
	9..3. Branduire destinații turistice	B	Cartierul Olari.	Autoritățile locale, Ministerul Turismului	Autoritățile locale, Agenția locală de turism Vâlcea.	2013-2015		Logo-uri, pagină WEB
10. Dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și religios și valorificarea resurselor culturale ale Mănăstirii și a zonei Horezu.	10.1. Identificarea resurselor culturale tangibile și intangibile care pot fi valorificate: Atracții culturale Analiza potențialului - crearea unui circuit de vizitare al Mănăstirii Horezu cu taxe pentru următoarele obiective: - muzeul Mănăstirii - parcare - Ghidaj - Fotografiere/video	A		Ministerul Culturii, Ministerul Turismului	Proprietari pensiuni, Institutul Național al Patrimoniului, etc.	2013-2014	- Exista deja un Centru de informare turistică. În lucru se află - Strategia de dezvoltare a orașului Horezu pentru 2014-2020.	Analize turistice
	10.2. Dezvoltarea unor modalități de valorificare a patrimoniului: prin crearea de circuite turistice și muzeale. - crearea unui traseu turistic local cu minicar care să acopere mai multe obiective începând cu cele din orașul Horezu cu punct final Mănăstirea Horezu.	A	.	Ministerul Culturii, Ministerul Turismului, autorități locale, sponsori	ANTREC, Direcția județeană de cultură Vâlcea, muzee, Fundația "Sfinții Martiri Brâncoveni", autorități locale	2013-2014	-doua circuite turistice existente în lucru (inaugurare 1 aprilie). Golul Alpin și Olari.	Număr de vizitatori
	10.3. Valorificarea resurselor patrimoniului intangibil: prin crearea de evenimente culturale, festivaluri populare, manifestări muzicale.	B		Ministerul Culturii, autorități locale, sponsori	, Direcția județeană de cultură Vâlcea, muzee, Fundația "Sfinții Martiri Brâncoveni", autorități locale.	2013-2016		Număr de vizitatori, participanți, număr de manifestări.

	10.4. Crearea unui sistem integrat de activități (combinarea activităților culturale cu activități de recreere și agrement).	A	4 000 euro	Autoritățile județene și locale, Mănăstirea Horezu	Alți operatori privați	2014		Circuite turistice
	10.5. Valorificarea particularităților gastronomiei locale, tradiționale	B	euro	Autoritățile județene și locale	ONG, Autoritățile județene și locale	2014-2018		Număr evenimente
	10.6. implicarea domeniilor conexe în valorificare: educație, cercetare, restaurare, etc.	C		Ministerul Culturii, Ministerul Educației	Institutul Național al Patrimoniului, muzee, centrul de cercetare, Direcția județeană de cultură Vâlcea, unități de învățământ din zonă	2014-2019		- seminarii, conferințe, concursuri, publicații etc.
	10.7. Crearea unor facilități publice: parcare, servicii sanitare, librărie	B	50 000 euro	Autoritățile județene și locale	Autoritățile locale	2014-2017		Număr facilități,
	10.8. Dezvoltarea unui transport sustenabil și ecologic: - creare rute pentru biciclete, (există inițiativă, se caută soluții tehnice). - creare parcări pentru bicicliști - încurajarea transportului public (crearea unui traseu de autobuz Oraș Mănăstire, autobuz ecologic). - dezvoltarea unei infrastructuri pentru pietoni						- există în orașul Horezu două centre de închiriere biciclete. - există un traseu de transport local din orașul Horezu până în satele Romanii de Sus, și Romanii de jos (până unde începe drumul spre Mănăstire).	
	10.9. Dezvoltarea unui centru de informații pentru turiști, realizare ghiduri, texte, publicații, cărți poștale, cd-uri de promovare, accesorii, etc.	B	30 000 euro	Autoritățile județene și locale,	ONG, Institutul Național al Patrimoniului, Mănăstirea Horezu, etc.	2014-2017		Număr vizitatori, număr publicații.

	10.10. Reamenajarea muzeului Mănăstirii, training pentru custozi, etc. - reamenajare vitrine pentru țeșături (veșmânt).	A		Mănăstirea Hurezi	Mănăstirea Hurezi, Institutul Național al Patrimoniului, muzee	2013-2014		Număr vizitatori, număr participanți la cursuri
	10.11. Identificarea ofertei turistice a monumentului și a zonei și prezentarea acesteia agențiilor de turism	A		Mănăstirea Hurezi, Ministerul Turismului	Mănăstirea Hurezi, Institutul Național al Patrimoniului, muzee, agenția locală de turism Vâlcea, Centrul de turism municipal Râmnicu Vâlcea, tur-operatori. APPAH.	2013-2014		Număr vizitatori, pagina WEB, prezența ofertei pe siteuri de socializare, raportări privind calitatea ofertă-preț, statistici privind vizitatorii (sex, vârstă, studii) etc
	10.12. Analiza structurii turismului în raport cu situl înscris în LPM (perspective, direcții prevăzute în strategia națională, identificarea tipurilor de turism promovate de tur-operatori)							
	10.13. Determinarea profilului turistului potențial interesat în raport cu oferta.							

(*) priorizare: acțiune de finalizat în 1 an (A), 3 ani (B), 6 ani (C)

Calendar

OBIECTIVE	ACTIVITĂȚI	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	1.a.							
	1.b.							
	1.c.							
	1.d.							
2	2.a.							
	2.b.							
	2.c.							
3	3.a.							
	3.b.							
4	4.a.							
	4.b.							
	4.c.							
	4.d.							
	4.e.							
	4.f.							
5	5.a.							
	5.b.							

	5.c.							
6								
7	7.a.							
	7.b.							
	7.c.							
	7.d.							
8	8.a.							
	8.b.							
9	9.a.							
	9.b.							
	9.c.							
10	10.1.							
	10.2.							
	10.3.							
	10.4.							
	10.5.							
	10.6.							
	10.7.							
	10.8.							

	10.9.							
	10.10.							
	10.11.							
	10.12.							
	10.13.							

ANEXE

Anexa I. Legislație

Legislație internațională	
Indicativul normativului	Titlu
Convenția pentru protejarea patrimoniului cultural și natural mondial, Paris, 16 noiembrie 1972	Protejarea patrimoniul cultural și natural mondial.
Decizia Comitetului Patrimoniului Mondial, 17COM XI, Cartagena, 1993.	Mănăstirea Horezu a fost înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial, sub criteriul ii, primind numărul de identificare 597.
Convenția pentru protejarea patrimoniului arheologic european, La Valetta, 16.I.1992	Protejarea patrimoniului arheologic european.
Convenția pentru protejarea patrimoniului arhitectural european, Granada, 3.X.1985.	Protejarea patrimoniului arhitectural european.
Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, 17 Octombrie 2003	Protejarea patrimoniului intangibil.
Convenția europeană a peisajului, Florența, 20.X.2000	Protecția patrimoniului cultural.
Convenția pentru protejarea bunurilor culturale în caz de conflict armat, Haga, 25 Martie 1999.	Protecția patrimoniului cultural în caz de conflict.
Convenția UNIDROIT, Roma, 24 Iunie 1995	Convenția privind bunurile culturale furate sau exportate ilicit.

Legislație națională	
Indicativul normativului	Titlu
Decretul nr. 187/1990	Acceptarea Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, Paris 1972.
Legea nr. 150/1997	Ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992
Legea nr. 157/1997	Ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada la 3 octombrie 1985
Legea nr. 410/2005	Acceptarea Convenției pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, adoptată la Paris la 17 octombrie 2003
Decret nr. 672/2006	Supunerea spre ratificare Parlamentului a celui de al II-lea Protocol la Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat, adoptat la Haga la 26 martie 1999
Legea nr. 451/ 2002	Ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000
Legea nr. 149/1997	Ratificarea Convenției UNIDROIT privind bunurile culturale furate sau exportate ilegal, adoptată la Roma la 24 iunie 1995
Legea nr. 422, 18 Iulie 2001	Protejarea monumentelor istorice
Ordonanța guvernamentală nr. 43, 2000	Protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național
Hotărâre nr. 738/2008	Stabilirea măsurilor necesare în vederea finanțării, elaborării și actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele cu monumente istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2361, 12 Iulie 2010	Pentru modificarea anexei nr. I la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute
Hotărâre nr. 610/2003	Aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat

Legea nr. 182, 2000	Protejarea patrimoniului cultural național mobil
Legea nr. 564, 19 octombrie 2001	Aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial
Legea nr. 311, 2003	Legea muzeelor și a colecțiilor publice
Legea nr. 5, 2000, Anexa III	Aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
Legea nr. 6, 2008	Regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial
Legea nr. 350/2001	Privind amenajarea teritoriului și urbanismul
Hotărâre nr. 525/1996	Aprobarea Regulamentului general de urbanism
Legea nr. 215/2001, amendată de Legea nr. 286/2006	Legea administrației publice locale
Legea nr. 143/2007	Aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale
Legea nr. 26/2008	Protejarea patrimoniului cultural imaterial
Hotărâre nr. 518 of 7th of Aprilie 2004	Aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile
Hotărâre nr. 1420 ,4 Decembrie 2003	Pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile
Hotărâre nr. 1221 of 29th of Noiembrie 2000	Aprobarea Normelor metodologice privind acordarea certificatului de garanție guvernamentală
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2483, 12 Decembrie 2006	Lista cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2426, 27 Decembrie 2005	Aprobarea normelor metodologice de înscriere a unor situri arheologice prioritare în Lista zonelor de interes arheologic național
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2183, 2007	Aprobarea Metodologiei pentru evaluarea financiară a prejudiciului adus patrimoniului cultural național imobil - monument istoric sau sit arheologic
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2562, 4 Octombrie 2010.	Aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică.
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2684, 2003	Aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia

Ordinul Ministrului Culturii nr. 2237, 27 Aprilie 2004	Aprobarea normelor metodologice de semnalizare a monumentelor istorice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2660, 18 Aprilie 2008	Aprobarea Normelor metodologice de clasare si inventariere a monumentelor istorice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2008 of 12th of Februarie 2001	Aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor si restauratorilor
Hotărârea nr. 216 , 20 Februarie 2004	Aprobarea Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare
Hotărâre nr.1546/2003	Aprobarea Normelor de conservare si restaurare a bunurilor culturale mobile clasate
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2185, Aprilie 2nd 2007	Aprobarea Normelor de clasificare a muzeelor si a colecțiilor publice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2057, Februarie 5th 2007	Aprobarea Criteriilor si normelor de acreditare a muzeelor si a colecțiilor publice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2009, 12 th Februarie, 2001	Aprobarea Normelor de acreditare a experților
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2297, 17 Iulie, 2006	Aprobarea Criteriilor de acordare a avizului prealabil în vederea înființării muzeelor si colecțiilor publice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2398, 25 Iunie 2008	Privind reorganizarea activității de atestare a specialiștilor, experților și verifcatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice și pentru aprobarea normelor metodologice privind atestarea acestora
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2062of9 Iunie 2000	Aprobarea Normelor metodologice privind evidenta, gestionarea si inventarierea documentelor specifice bibliotecilor publice
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2035of18 Aprilie 2000	Aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil
Ordinul Ministrului Culturii nr. 2371 6 Iunie 2008	Modificarea și completarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, aprobate prin Ordinul ministrului culturii nr. 2.035/2000
Hotărâre nr.493, 1 Aprilie 2004	Aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-

	cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial
Hotărâre nr.1268, 8 Decembrie 2010	Aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO
Ordonanța guvernamentală 47, 30 Ianuarie 2000	Stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial
Legislație locală	
Indicativul normativului	Titlu
Hotărârea Consiliului Local Horezu nr.277, 11 Noiembrie 2010	Aprobă: Programul vizând protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare: Înființare rețea de canalizare și stație de epurare în Romanii de Jos, Romanii de Sus, oraș Horezu, județul Vâlcea
Hotărârea Consiliului Local Horezu, 01 Februarie 2012,	Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii generale și turistice în zona cultural-istorică a Depresiunii Horezu, Amenajarea platformei și spațiului de organizare a Târgului de ceramica Cocosul de Hurez.
Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea, nr 51/2012	Înființarea Comitetului de Organizare Unesco pentru Mănăstirea Horezu
Hotărârea Consiliului Local Horezu nr. 22/2010	Aprobare Plan Urbanistic General Horezu.

Anexa 2. Inventar coordonate

INVENTAR DE COORDONATE PENTRU PROPRIETATEA ÎNSCRISĂ ÎN PATRIMONIUL MONDIAL – MĂNĂSTIREA HOREZU	
Sistem de Proiecție: Stereo 1970	
Datum:D_Dealul Piscului_1970	
Area: 22.4 ha	
Coordonata_X	Coordonata_Y
421907.779	407980.587
421898.144	408013.622
421913.991	408086.463

421928.746	408154.285
421924.053	408198.266
421920.051	408246.673
421915.160	408298.667
421914.383	408313.881
421919.997	408362.526
421947.836	408384.913
421975.028	408406.779
421990.271	408443.776
422002.418	408471.053
422016.744	408503.219
422034.604	408525.081
422054.957	408549.993
422068.886	408567.043
422078.684	408608.576
422085.653	408634.805
422095.390	408658.383
422106.143	408684.419
422127.567	408683.821
422156.956	408683.001
422182.506	408684.370
422212.471	408685.976
422225.760	408650.541
422236.503	408621.893
422249.138	408586.393
422258.061	408549.733
422272.118	408511.778
422293.568	408453.863
422295.074	408400.548
422295.541	408384.738
422297.162	408329.946
422299.527	408257.191
422301.606	408193.222
422283.222	408155.661
422258.673	408105.505
422230.391	408045.269
422208.019	407997.620
422186.184	407952.364
422163.781	407905.929
422122.265	407916.636
422077.166	407928.267
422034.170	407939.356
421987.877	407951.295
421946.622	407966.382
421907.779	407980.587
421898.144	408013.622
421913.991	408086.463
421928.746	408154.285

421924.053	408198.266
421920.051	408246.673
421915.160	408298.667
421914.383	408313.881
421919.997	408362.526
421947.836	408384.913
421975.028	408406.779
421990.271	408443.776
422002.418	408471.053
422016.744	408503.219
422034.604	408525.081
422054.957	408549.993
422068.886	408567.043
422078.684	408608.576
422085.653	408634.805
422095.390	408658.383
422106.143	408684.419
422127.567	408683.821
422156.956	408683.001
422182.506	408684.370
422212.471	408685.976
422225.760	408650.541
422236.503	408621.893
422249.138	408586.393
422258.061	408549.733
422272.118	408511.778
422293.568	408453.863
422295.074	408400.548
422295.541	408384.738
422297.162	408329.946
422299.527	408257.191
422301.606	408193.222
422283.222	408155.661
422258.673	408105.505
422230.391	408045.269
422208.019	407997.620
422186.184	407952.364
422163.781	407905.929
422122.265	407916.636
422077.166	407928.267
422034.170	407939.356
421987.877	407951.295
421946.622	407966.382
421907.779	407980.587
421898.144	408013.622
421913.991	408086.463
421928.746	408154.285
421924.053	408198.266

421920.051	408246.673
421915.160	408298.667
421914.383	408313.881
421919.997	408362.526
421947.836	408384.913
421975.028	408406.779
421990.271	408443.776
422002.418	408471.053
422016.744	408503.219
422034.604	408525.081
422054.957	408549.993
422068.886	408567.043
422078.684	408608.576
422085.653	408634.805
422095.390	408658.383
422106.143	408684.419
422127.567	408683.821
422156.956	408683.001
422182.506	408684.370
422212.471	408685.976
422225.760	408650.541
422236.503	408621.893
422249.138	408586.393
422258.061	408549.733
422272.118	408511.778
422293.568	408453.863
422295.074	408400.548
422295.541	408384.738
422297.162	408329.946
422299.527	408257.191
422301.606	408193.222
422283.222	408155.661
422258.673	408105.505
422230.391	408045.269
422208.019	407997.620
422186.184	407952.364
422163.781	407905.929
422122.265	407916.636
422077.166	407928.267
422034.170	407939.356
421987.877	407951.295
421946.622	407966.382

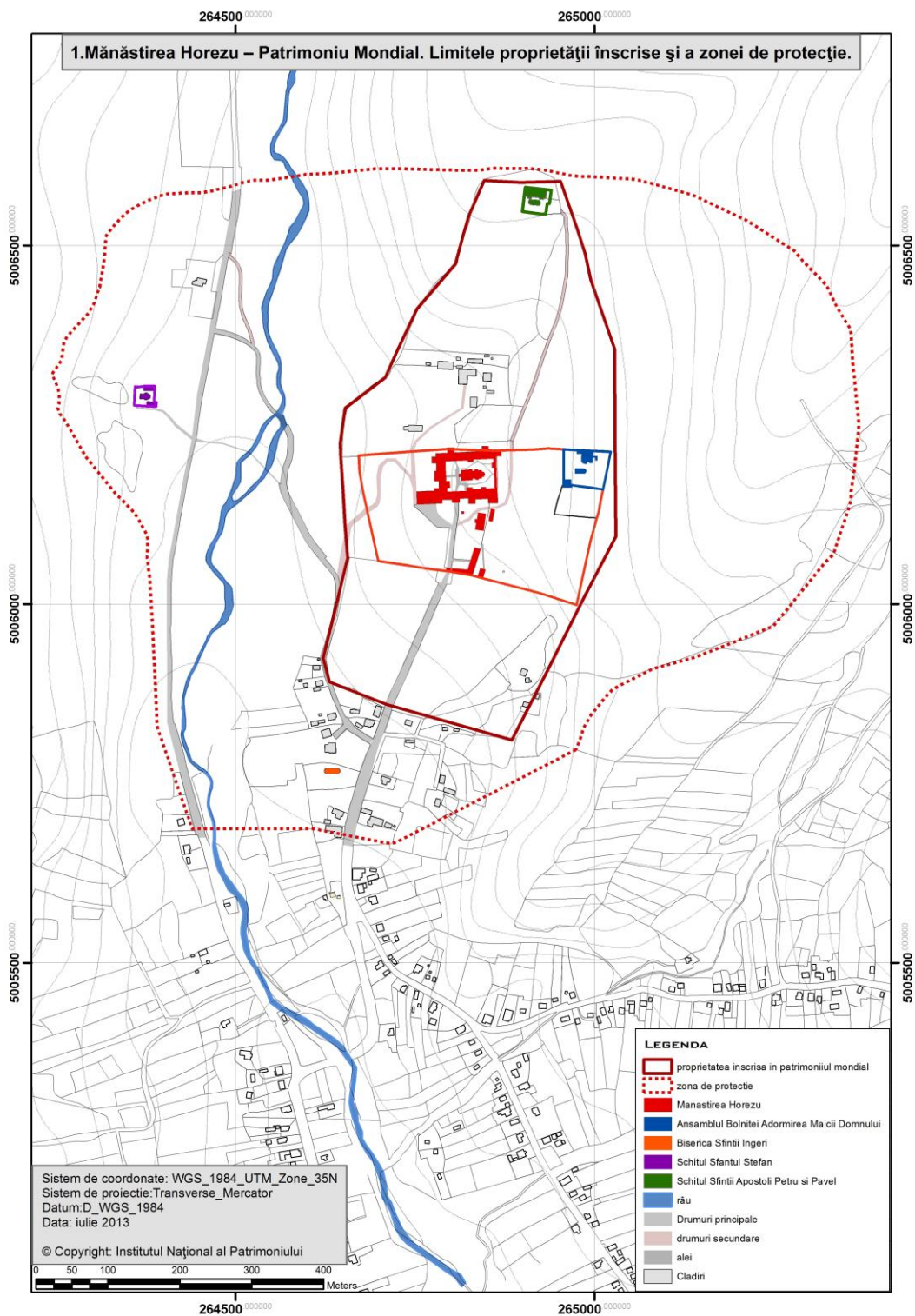
INVENTAR DE COORDONATE PENTRU ZONA DE PROTECȚIE A MĂNĂȘTIRII HOREZU

Sistem de Proiecție: Stereo 1970
Datum: D_Dealul Piscului_1970
Area: 78.9 ha

Coordonata_X	Coordonata_Y
421721.426	407771.407
421788.772	407773.209
421845.103	407774.717
421888.707	407775.884
421944.145	407766.579
421993.109	407758.360
422004.530	407758.989
422043.897	407780.075
422130.034	407827.206
422220.653	407876.789
422253.478	407894.750
422261.244	407917.122
422271.728	407941.640
422295.905	407973.082
422309.832	407984.515
422358.407	408010.321
422414.140	408026.946
422462.864	408047.110
422524.234	408073.678
422550.977	408108.315
422595.430	408165.889
422605.235	408175.835
422616.672	408212.991
422627.893	408254.719
422627.671	408263.724
422630.048	408279.724
422636.287	408349.885
422630.918	408401.590
422625.649	408443.888
422621.749	408489.539
422601.947	408519.548
422591.009	408541.458
422585.920	408551.036
422551.477	408584.496
422540.770	408597.054
422495.334	408624.313
422446.382	408649.568
422396.139	408671.807
422317.333	408691.348
422275.505	408692.774
422246.574	408693.760
422227.153	408694.320
422188.857	408701.345
422163.868	408702.808
422135.822	408701.769
422120.565	408702.085
422099.506	408698.793

422032.041	408697.890
421953.995	408696.933
421928.424	408693.875
421894.914	408689.582
421857.212	408686.572
421815.812	408678.965
421786.406	408676.853
421768.482	408672.945
421741.316	408664.303
421724.101	408659.719
421694.011	408657.243
421664.960	408654.793
421637.145	408644.403
421603.049	408621.727
421584.867	408600.138
421580.865	408593.801
421579.565	408562.231
421573.951	408522.931
421559.600	408486.534
421544.325	408468.987
421530.618	408453.241
421530.618	408453.241
421524.003	408426.393
421510.790	408400.074
421519.244	408380.529
421521.578	408370.189
421519.945	408352.128
421530.763	408335.066
421550.132	408303.142
421569.687	408275.229
421592.249	408248.451
421603.587	408234.974
421625.937	408214.039
421634.878	408202.823
421647.565	408180.263
421649.416	408147.385
421653.538	408120.802
421658.395	408064.431
421661.379	408023.920
421666.216	407958.229
421669.059	407913.246
421681.326	407879.782
421702.529	407822.299

Anexa 3. Hărți³

³ Pentru mai multe hărți și detalii accesați platforma webGIS a proiectului: <http://maps.sustcult.eu/>

